

ДІЛО

ВИХОДІТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Контот: П. К. О. Львів 501060
Банку Чеських Лівон
Прага „Діло“.
Регістрація не застосовується.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) 5.00 злот.
чвертьрічно 15.00
піврічно 30.00
річно 60.00

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ч.ч.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. п.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СІТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Перед відкриттям першого карпатоукраїнського союму

ХУСТ РОЗУМІЄ ЗНАЧІННЯ ТОГО ДНЯ ДЛЯ НЬОГО...

ВІДЕНЬ УПС. Столиця Карпатської України, як і всі інші міста краю, гарячково і святою приготування до славного дня — відкриття першого союму Карпатської України. З цієї нагоди карпатська преса приносить заступку шефа пропаганди Карпатської України д-ра Комарницького, в якому м. ін. читаємо:

20-тий рік приносить нове життя сьогорішній столиці Карпатської України. Хуст складає іспит національної зрілості. На Конгресі в Хусті 22-го січня 1919 р. представники українського народу Карпатської України складають заяву: Геть з чужим ярмом, українська земля для українців. 1920 р. Хуст стає осідком краєвих урядів. Перебирає тоді роль центрального міста. День 2-листопада 1938 означає для Карпатської України втрату Ужгороду. Тоді Хуст стає головним містом молодого держави. В жилах Хусту вливається нова національна кров. Він стає осередком господарського і культурного життя краю. Хуст доказує свою зрілість під час маніфестації у 20-ліття хустської Української Національної Ради. 22-січня ц. р. 12-го лютого співіє пісню радості з перемоги у виборах до першого союму Карпатської України. 19-го лютого є свідком величавої маніфестації молоді, організованої у рядах „Карпатської Січі“. Але найбільшої почеси діждеться в той день, коли в ньому збереться перший сойм Карпатської України, вибраний з волі тих, що завжди були господарями, але не панями цієї землі. Сойм тих, що після тисячлітньої неволі будуть вільні, щоби володіти самі собою і своєю землею. Хуст му-

сити тоді доказати, що він зрозумів, який це для нього славний день. В той день у 17-годині одягнемо що найкращий одяг, прикрасимо його жовто-блакитними стрічками і підємо під будинок сойму. Через голосники вислухаємо хід засідання, а потім всі без різниці станемо в похід. Покажемо гостям, заступникам центрального і словацького уряду, заступникам парламенту й сенату та журналістам, що Хуст розуміє, що для нього означає цей день. Готуймося всі до великого дня нашої столиці.

КОЛИ ВІДБУДЕТЬСЯ ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ?

ПРАГА. КУП. Чеська преса обговорює справу відкриття першого союму Карпатської України, при чому зазначає, що досі остаточно не устійнений речиниць відкриття. Перше засідання першого карпатоукраїнського союму відбудеться котрогось дня між 6-тим і 9-тим березня.

Чеська преса передбачує, що президентом союму Карпатської України виберуть д-ра Юлія Брашайка або теперішнього начальника ресорту шкільництва д-р. Августина Штефана.

Виготовлено вже текст приречення, яке складуть послы до карпатоукраїнського союму на його першому засіданні.

Бенешівським шляхом...

ПРАГА ЩЕ ДОСІ НИЧОГО НЕ НАВЧИЛАСЯ.
НОВЕ НЕПОРОЗУМІННЯ.

Словацьке Пресове Бюро подало таку вістку: В суботу ген. Прхали відбув конференцію з карпатоукраїнськими міністрами, на якій дійшло до поновного непорозуміння. Ген. Прхали поставив вимогу, щоб карпатоукраїнський уряд підчинився вповні Празі, на що дістав відповідь, що карпатоукраїнський уряд не зрештє зі своєї незалежності.

До цієї вістки Словацьке Пресове Бюро додало такий коментар: Прага досі нічого не навчилася й у своїй внутрішній політиці намагається далі йти централістичним шляхом Бенеша. Не вважаючи на трагедію, яка їх стрінула, вони й далі не занекали у внутрішній політиці тих метод, які привели на них катастрофу.

РОБОТА ГЕН. ПРХАЛІ.

ВІДЕНЬ. ПАТ. „Фелькшнер Беобахтер“ повідомляє про зріст напруження на Підкарпатській Русі між українцями і чехами приписуючи це роботі ген. Прхали.

РОЗБРОЄННЯ ВІДДІЛІВ СІЧІ?

ХУСТ. ПАТ. Згідно з отриманими тут вістками чеська військова влада й жандармерія перевели розбрюєння відділів Січі в місцевості Королево над Тисою.

Почта Карпатської України працює правильно.

ПОЧТОВА КОМУНІКАЦІЯ НАЛАДНАНА.

ПРАГА. КУП. Чеська преса підкреслює поправу у поштової комунікації Карпатської України. Після налагодження залізничної комунікації почта функціонує вже зовсім правильно.

ПРИЙМАЮТЬ НОВИХ СЛУЖБОВИКІВ.

ХУСТ. КУП. Дирекція почт проголосила, що прийме коло 70 нових службовиків у віці 18—45 літ, що мають покінчену щонайменше горожанську школу.

Відготовляють законопроекти для сойму.

ХУСТ. КУП. На засіданні ініціальної комісії при уряді Карпатської України ухвалено законопроект, між іншим про назву країни, про урядову мову, про державний герб та прапор, про реорганізацію гірничої служби та про нострифікацію заграничних дипломів.

КУРАТОРІЯ ДЛЯ ДЕРЖАВНОГО ТЕАТРУ.

ХУСТ. КУП. Міністерство шкільництва іменує кураторію для українського державного театру, складену з чотирьох членів.

ТРАНСПОРТ РОБІТНИКІВ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ХУСТ. КУП. Транспорт робітничих родин до Німеччини збільшиться з 50 на 100 родин. Цей транспорт відіде 9-го березня ц. р.

РЕЄСТРАЦІЯ РОВЕРІВ.

ХУСТ. КУП. Дирекція поліції видає розпорядок, щоби власники роверів мали з собою документи, що стверджують власність роверу. Цей розпорядок видає з огляду на крадіж роверів.

Прем'єр Пієрльо шукає виходу з кризи.

Після невдачі соціалістичного сенатора Судана — про що пишемо на іншому місці — створити новий бельгійський уряд, прем'єрові Пієрльотові, який дає у стані димісії веде справу уряду, не залишилося ніщо інше, як розв'язати парламент та розписати нові вибори. Але це був би один з найгірших виходів. Нові вибори, щодо яких невідомо, чи вони створили би якусь нову парламентарію більшість для уряду, мусіли би відбутися в атмосфері нечуваного розгараювання, що його викликала справа д-ра Мартенса й загострення взаємин між нальонами і феміаністами.

Тому прем'єр Пієрльо скликав у суботу позачасне засідання свого димісіонованого кабінету, щоб переконатися, чи можна ще створити

уряд у рамках теперішнього парламенту. Саме на цьому засіданні виявилось, що є змога під деякими умовами створити уряд спертий на своїх партіях: католицькій та соціалістичній. У зв'язку з цим у політичних колах появилася чутка, що імовірно в поведінку король призначить нового прем'єра, який намагатиметься створити уряд на підставі порозуміння двох згаданих партій.

Прем'єр Пієрльо відбув у неділю довшу розмову з сенатором Суданом і з королем, потім скликав засідання ради міністрів, яка — нажаль — мала розглянути можливість розв'язання парламенту. Після засідання прем'єр Пієрльо відбув ще одну розмову з королем.

Зміна дипломатів в Іспанії.

ПРИЗНАЧЕННЯ МАРШАЛА ПЕТЕНА ВИКЛИКАЛО ВЕЛИКЕ ВРАЖІННЯ В ЕСПАНІІ.

ПАРИЖ. ПАТ. Делегат міністерства закордонних справ Роша вернувся в суботу рано з Іспанії. Дир. Роша заявив журналістам, що призначення маршала Петена на становище амбасадора в Бургос викликало велике враження в цілій національній Іспанії.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ПРИ ЧЕРВОНОМУ УРЯДІ ВІДПЛИВ ДО АМЕРИКИ.

ШЕРБУРГ. ПАТ. Амбасадор Зауценіс Дерлау у республіканський Іспанії відплив до Нью-Йорку. Амбасадор покинув Барселоу у хвилину коли до неї входило націоналістичне військо.

АНГЛІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР У НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕСПАНІІ.

БАГДАД. ПАТ. Новий британський амбасадор у Бургос сер Моріс Петерсон, що був представником Великої Британії в Іраку, 20-го березня приїде літаком до Лондону, звідки виїде до Іспанії, щоб перебрати там нове становище.

Бунт в Картагені.

БАСЕЛЬОНА. ПАТ. У зв'язку з вістками про бунт у Картагені фельетон ген. Франко виїшла з Кадіксу спрямовуючись до Картагені.

СТ. ЖАН ДЕ ЛЮЗ. ПАТ. Згідно з повідомленням з Картагені там ідуть завзяті бої. Радикали в Картагені проголосили в неділю повстання комуністичного виходу, що влада не змогла придушити повстанського руху комуністичним. Також і в околицях місцевостях андалусійського повстання проти республіканської влади.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Реданція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Реданції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: II. K. O. Lwów 504 060.
Банку "Ceskych Legion."
Прага "Діло".
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . 15.00 "
піврічно . . . 30.00 "
річно . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Перед відкриттям першого карпатоукраїнського сойму

ХУСТ РОЗУМІЄ ЗНАЧИННЯ ТОГО ДНЯ ДЛЯ НЬОГО...

ВІДЕНЬ УПІС. Столиця Карпатської України, як і всі інші міста краю, гарячково і святочно приготувалась до славного дня — відкриття першого сойму Карпатської України. З цієї нагоди закарпатська преса приносить записки шефа пропаганди Карпатської України д-ра Комаринського, в якому м. ін. читаємо:

20-тий вік приносить нове життя сьогочасній столиці Карпатської України. Хуст складає іспит національної зрілості. На Конгресі в Хусті 22-го січня 1919 р. представники українського народу Карпатської України склали заяву: Геть з чужим ярмом, українська земля для українців. 1920 р. Хуст стає осідком красивих урядів. Перебирає тоді роллю центрального міста. День 2-листопада 1938 означає для Карпатської України втрату Ужгороду. Тоді Хуст стає головним містом молодого держави. В Хусті Хусту вливається нова національна кров. Він стає осередком господарського і культурного життя краю. Хуст доказує свою зрілість підчас маніфестації у 20-ліття хустської Української Національної Ради 22-січня ц. р., 12-го лютого співає пісню радості з перемоги у виборах до першого сойму Карпатської України, 19-го лютого є свідком величавої маніфестації молоді, зорганізованої у рядах "Карпатської Січі". Але найбільшої почеси діждеться в той день, коли в ньому збереться перший сойм Карпатської України, вибраний з волі тих, що завжди були господарями, але не панями цієї землі. Сойм тих, що після тисячолітньої неволі будуть вільні, щоби володіти самі собою і своєю землею. Хуст му-

сить тоді доказати, що він зрозумів, який це для нього славний день. В той день у 17-годині одягнемо що найкращий одяг, прикрасимо його жовто-блакитними стрічками і підемо під будинок сойму. Через голосники вислухаємо хід засідання, а потім всі без різниці станемо в похід. Покажемо гостям, заступникам центрального і словацького уряду, заступникам парламенту й сенату та журналістам, що Хуст розуміє, що для нього означає цей день. Готуймося всі до великого дня нашої столиці.

КОЛИ ВІДБУДЕТЬСЯ ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ?

ПРАГА. КУП. Чеська преса обговорює справу відкриття першого сойму Карпатської України, при чому зазначає, що досі остаточно не устійнений речинеш відкриття. Перше засідання першого карпатоукраїнського сойму відбудеться котрогось дня між 6-тим і 9-тим березня.

Чеська преса передбачує, що президентом сойму Карпатської України виберуть д-ра Юлія Брашайка або теперішнього начальника ресорту шкільництва д-ра Августина Штефана.

Виготовлено вже текст приречення, яке складуть послі до карпатоукраїнського сойму на його першому засіданні.

Бенешівським шляхом...

ПРАГА ШЕ ДОСІ НІЧОГО НЕ НАВЧИЛАСЯ.
НОВЕ НЕПОРОЗУМІННЯ.

Словацьке Пресове Бюро подало таку вістку: В суботу ген. Прхала відбув конференцію з карпатоукраїнськими міністрами, на якій дішло до поновного непорозуміння. Ген. Прхала поставив вимогу, щоб карпатоукраїнський уряд підчинився вповні Празі, на що дістав відповідь, що карпатоукраїнський уряд не зрештигує зі своєї незалежності.

До цієї вістки Словацьке Пресове Бюро додало такий коментар: Прага досі нічого не навчилася й у своїй внутрішній політиці намагається далі йти централістичним шляхом Бенеша. Не вважаючи на трагедію, яка їх стрінула, вони й далі не занекали у внутрішній політиці тих метод, які привели на них катастрофу.

РОБОТА ГЕН. ПРХАЛІ.

ВІДЕНЬ. ПАТ. „Фелькшнер Беобахтер" повідомляє про зріст напруження на Підкарпатській Русі між українцями і чехами, приписуючи це роботі ген. Прхали.

РОЗБРОЄННЯ ВІДДІЛІВ СІЧІ?

ХУСТ. ПАТ. Згідно з стриманими тут вістками чеська військова влада й жандармерія пересели розбрюєння відділів Січі в місцевості Королево над Тисою.

Почта Карпатської України працює правильно.

ПОЧТОВА КОМУНІКАЦІЯ НАЛАДНАНА.

ПРАГА. КУП. Чеська преса підкреслює поправу у поштової комунікації Карпатської України. Після налагодження залізничної комунікації почта функціонує вже зовсім правильно.

ПРИЙМАЮТЬ НОВИХ СЛУЖБОВИКІВ.

ХУСТ. КУП. Дирекція пошт проголосила, що приймає коло 70 нових службовиків у віці 18—45 літ, що мають покінчену щонайменше горожанську школу.

Підготовляють законопроекти для сойму.

ХУСТ. КУП. На засіданні ініціальної комісії при уряді Карпатської України ухвалено законопроект, між иншим про назву країни, про урядову мову, про державний герб та прапор, про реорганізацію гірничої служби та про нострифікацію заграничних дипломів.

КУРАТОРІЯ ДЛЯ ДЕРЖАВНОГО ТЕАТРУ.

ХУСТ. КУП. Міністерство шкільництва іменує кураторію для українського державного театру, складену з чотирьох членів.

ТРАНСПОРТ РОБІТНИКІВ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ХУСТ. КУП. Транспорт робітничих родин до Німеччини збільшиться з 50 на 100 родин. Цей транспорт відіде 9-го березня ц. р.

РЕЄСТРАЦІЯ РОВЕРІВ.

ХУСТ. КУП. Дирекція поліції видала розпорядок, щоби власники роверів мали з собою документи, що стверджують власність роверу. Цей розпорядок видало з огляду на крадіж роверів.

Прем'єр П'єрльо шукає виходу з врізи.

Після невдачі соціалістичного сенатора Судана — про що пишемо на іншому місці — створити новий бельгійський уряд, прем'єрові П'єрльові, який далі у стані дилемі веде справи уряду, не залишилося ніщо інше, як розв'язати парламент та розписати нові вибори. Але це був би один з найгірших виходів. Нові вибори, щодо яких невідомо, чи вони створили би якусь нову парламентарію більшість для уряду, мусіли би відбуватися в атмосфері нечуваного розгарячення, що його викликала справа д-ра Мартенса й зогнісання взаємин між католиками і фламандцями.

Тому прем'єр П'єрльо скликав у суботу позачасні засідання свого димісіонального кабінету, щоб вичекати, чи можна ще створити

уряд у римах теперішнього парламенту. Саме на цьому засіданні виявилось, що є змога під деякими умовами створити уряд спертий на своїх партіях: католицькій та соціалістичній. У зв'язку з цим у політичних колах появилися чутки, що (мовірно) в повелінок король призначить нового прем'єра, який намагатиметься створити уряд на підставі порозуміння двох аґляних партій.

Прем'єр П'єрльо відбув у неділю довгу розмову з сенатором Суданом і з королем, потім скликав засідання ради міністрів, яка — кажуть — мала розглянути можливість розв'язання парламенту. Після засідання прем'єр П'єрльо відбув ще одну розмову з королем.

Зміна дипломатів в Іспанії.

ПРИЗНАЧЕННЯ МАРШАЛА ПЕТЕНА ВИКЛИКАЛО ВЕЛИКЕ ВРАЖІННЯ В ІСПАНІЇ.

ПАРИЖ. ПАТ. Делегат міністерства закордонних справ Роша вернувся в суботу рано з Іспанії. Дир. Роша заявив журналістам, що призначення маршала Петена на становище амбасадора в Бургос викликало велике враження в цій націоналістичній Іспанії.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ПРИ ЧЕРВОНОМУ УРЯДІ ВІДПЛИВ ДО АМЕРИКИ.

ШЕРБУРГ. ПАТ. Амбасадор Зауценіх Держав у республіканській Іспанії відплив до Нью-Йорку. Амбасадор покинув Барселону у хвилину коли до неї входило націоналістичне військо.

АНГЛІЙСКИЙ АМБАСАДОР У НАЦІОНАЛЬНІЙ ІСПАНІЇ.

БАГДАД. ПАТ. Новий британський амбасадор у Бургос сер Моріс Петерзон, що був представником Великої Британії в Іраку, 20-го березня приїде літаком до Лондону, звідки виїде до Іспанії, щоб перебрати там нове становище.

Бунт в Картагені.

БАСЕЛЬОНА. ПАТ. У зв'язку з вістками про бунт у Картагені фавора ген. Франко виїхала з Барселони спрямовуючись до Картагені.

СТ. ЖАН ДЕ ЛЮЗ. ПАТ. Андалусія повідомляла з Картагені, що (зуть лавати) бой. Радикалізації в Картагені проголосила в неділю загальному комуніст. в якого виходить, що влада як завжди організує повстання проти повстання. Також і в околицях місцевості, звідки повстання проти республіканської влади.

Земля українському народові!

Земля — це підстава життя народів. Серед надзвичайно тяжких обставин оборони Український Нарід століттями свою землю перед навалами кочовиків, що йшли на його землю руйнівними походами. Тут кожна скиба і кожна межа і кожна ділянка степина полита кров'ю наших батьків. І всю ту землю обробляли наші батьки без огляду на те, чи вона була у володінні селян чи дідичів.

Отже справедливе, одностороннє домагання всіх українських суспільних груп і політичних організацій та всього Українського Народу, щоб при парцеляції землі більшої посілості одержувала землю виключно місцеве селянство. Це домагання тим більш справедливе, що ніде в Європі нема аж такого аграрного перенаселення, як у Галичині та на всій землі Польщі, бо навіть там в Україні. Своєю кров'ю і своєю працею викладає місцевий Український Нарід у цю землю і жити без неї не може.

Тимчасом від літ український селянин не може набути ні одного морга землі, бо проти його природних прав на землю різні польські чинники висунули на експізі протиукраїнське шовіністичне гасло: „Ані пяди землі в українській руці!“ Тому підписані українські політичні організації, за якими стоїть весь нарід, підносять гасло протесту проти стовсування у практиці такого найбільш несправедливого та протигосподарського гасла польських шовіністичних кол.

Спіраючись на закон про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р., польський уряд оголосив у Вістнику Законів з 15-го лютого ц. р. поіменний виїзз маєтків, що підлягають примусовому викупу та окремо парцеляційний план на 1940 рік з означенням висоти земельного запасу, що його треба розпарцелювати. Поіменний виїзз маєтків, що підлягають примусовому викупу і план так зв. добровільної парцеляції на черговий рік передбачують 58.187 гектарів лише з приватних маєтків у Галичині та у воєвідствах волинському й поліському. Таким робом знову кілька десятків тисяч гектарів землі на цій території мають змінити своїх правних власників.

Домагаємось відкликати розпорядки та інструкції, що не дають змоги українцям набувати землю, та вимагаємо припинити колонізацію.

Земельна реформа через колонізацію не приносить до оздоровлення аграрних відносин у перенаселеній країні з надміром карлуватих та економічно невинтарчальних господарств, тільки ці відносини ще погіршує, одночасно погіршуючи з соціальними також політичні умовини.

Без відкликання цих інструкцій і розпорядків заваля міністра земельних справ п. Пенятовського, який він на з'їзді польської Господарської Ради в Тернополі виступив проти публічного ширення гасла „ні пяди землі українському населенню“ — не має ніякої практичної вартості.

Гасло: „МІСЦЕВА ЗЕМЛЯ МІСЦЕВОМУ АВТОХТОННОМУ СЕЛЯНСТВУ В ПРОПОРЦІЇ ДО ЙОГО НАЦІОНАЛЬНОГО І ВІРОСПОВІДНОГО ЧИСЛА“ об'єднує не тільки всі українські політичні та суспільні організації, не тільки всю українську інтелігенцію з усім українським народом греко-католицького і православного віросповідання, але за тим гаслом стоять також автохтонні селяни — римо-католики. Значить, весь хліборобський стан і весь Український Нарід стоїть за тим, що не вільно на цю перенаселену землю оправдувати колоністів зі заходу, бо вся парцелювана земля належить тільки місцевому селянству.

Під цим справедливим гаслом ми воли, ведемо і будемо вести політику українського народу. З того становища Український Нарід уступити не може і не уступить.

Львів, дня 1. березня 1939.

ЗА УНДО:

В. Мудрий.

В. Кузьмович.

ЗА ДРУЖИНУ КНЯГІНІ ОЛЬГИ:

Н. Малицька.

М. Рудницька.

ЗА У. С. Д. П.:

Д-р В. Старосольський.

Д-р Р. Сибінський.

ЗА У. С. Р. П.:

Д-р Іван Макух.

Д-р М. Стахів.

ЗА Ф. Н. Е.

Д. Паліа

Сильвестер Герасимович.

Промислова продукція Світового Союзу у планах і дійсній праці.

„ДРУГУ ПЯТИРІЧКУ ОСНОВНО ВИКОНАНО“.

Як відомо, друга п'ятирічка плану розвитку народного господарства в СРСР закінчилася 31. грудня 1937 року. Другу п'ятирічку не закінчено до чотирьох років, як це було з першою п'ятирічкою. Другу п'ятирічку не закінчено до чотирьох років як переможно заповідав це прем'єр-міністр совітського уряду Молотов 2. лютого 1934 року. Друга п'ятирічка закінчилася 31. грудня 1937 року. Але чомусь то тоді мовчала з цього приводу совіська преса. Не згадувала нічого про другу п'ятирічку і ввесь час у 1938 році.

Шойно 30. січня 1939 року опубліковано тези до доповіді Молотова про третю п'ятирічку, яка почалася 1. січня 1938 року. Цю доповідь має вголосити Молотов на XVIII з'їзді ВКП (б), що його скликають на 10. березня 1939 р., тобто по п'ятих роках по XVII, тоді як за статутом партії з'їзди слід скликати щодва роки.

Шойно там у Молотова знаходимо вперше дуже сукупі, дуже неясні вказівки про те, як виконано другу п'ятирічку. „Головне й вирішальне завдання другої п'ятирічки закінчення реконструкції народного господарства в основному виконано“ — говорить Молотов.

Що це саме значить „виконано в основному“?

Спробуємо розглянути ті позиції. Про їх наслідки можемо знайти вказівки в тезах до третьої. Будуть це цифри, річ може трохи за суха, за нудна. Та тільки ці сухі цифри промовляють дуже красномовно.

ВУГІЛЛЯ НАФТА І СТАЛЬ

Кам'яна вугільна промисловість СРСР за даними другої п'ятирічки, стояла 1932 року на 4 місці у цілому світі і на третьому в Європі. Вона цього року дала 64.300.000 тон кам'яного вугілля. Розгорнувшись за п'ять років кам'яновугільна промисловість, залишаючись на тому самому місці всесвітньої та європейської продукції, повинна б була дати 1937 року 152.000.000 тон вугілля.

Між тим тези третьої п'ятирічки, говорячи про виконання другої, виразно кажуть, що 1937 року кам'яного вугілля на душу населення в СРСР припадало менше ніж у Франції і значно менше ніж у Злуч. Державах, Англії та Німеччині, тобто, що СРСР опинився на четвертому місці в Європі і на п'ятому в цілому світі. А видобули цього року тільки 138.000.000 тон вугілля. Ніби другу п'ятирічку не виконано.

Нафтова промисловість, випродукувавши 1932 року 22.100.000 тон, повинна була за другою п'ятирічкою дати 1937 року вже 47.000.000 тон, а в дійсності дала тільки 30.000.000 тон. Отже і в ділянці нафтової промисловості другу п'ятирічку ніби не виконано.

Щодо чорної металургії СРСР 1932 року стояв на 5 місці у світі і на 4 в Європі, виробивши 6.200.000 тон чавуну, 5.800.000 тон сталі й 4.200.000 тон вальцювання. За другою п'ятирічкою чорна металургія в СРСР повинна була б вийти на друге місце у світі і на 1 місце в Європі, випродукувавши 1937 року 18.000.000 тон чавуну, 19.000.000 сталі та 14.000.000 вальцювання.

А в дійсності цього року випродуковано 14.000.000 чавуну, 17.000.000 тон сталі і 13.000.000 тон вальцювання. З компетентних слів голови совітського уряду Молотова довідуємося, що 1937 року на душу населення в СРСР припадало чавуну удвоє а лишком менше, ніж в Англії й Франції, в 2 з половиною рази менше ніж у Німеччині, в 3 рази менше ніж в Англії та Німеччині, майже в 4 рази менше ніж у Злуч. Державах.

Здається, нема сумніву, що і в ділянці чорної металургії другу п'ятирічку не виконано.

КОЛЬОРОВА МЕТАЛЮРГІЯ І ХЕМІЯ

У ділянці кольорової металургії СРСР у 1932 році займав 9 місце у світі й 2 в Європі щодо продукції міді і 2 місце у світі, а 9 в Європі щодо продукції алюмінію.

За другу п'ятирічку повинні бути збудовані Прибалтійський (на Уралі) і середньо-Ураль-

БЕМАР БЮРО

ТЕХНІЧНО-ПРОМИСЛОВЕ

ЛВІВ, ПЕНАРСЬКА 40, ТЕЛ. 247-48.

ПОСТАЧАЄ МАШИНИ млинсько-тарганові, мотори, переводить будови і реконструкції млинів та тарганів. 460.3-11

ський мідяний комбінат, Волховський, Дніпропетровський, Уральський і Кандалашський (у Карелії) алюмінієві фабрики, і року 1937 мідяна продукція в СРСР повинна була вийти на 3 місце в світі і перше в Європі, а алюмінієва на 2 в світі і на 1 в Європі.

На жаль у тезах 3. п'ятирічки не зазначено докладно про становище кольорової металургії в СРСР при кінці другої п'ятирічки, але зазначено, що ані згадані вище мідяні комбінати, ані алюмінієві фабрики досі не закінчені.

Отже здається, і в ділянці кольорової металургії друга п'ятирічка не виконана.

Ніби винятком є хемічна промисловість. За пляном другої п'ятирічки вона року 1937 повинна була дати продукції на суму 5.700.000.000 карбованців у цінах 1926-27 рр., а за тезами 3-ої п'ятирічки вона дала її на суму 5.900.000.000 крб. в тих самих цінах. Ніби другу п'ятирічку виконано в цій ділянці навіть з перевищенням. Але мірник совітської валюти не дуже точний.

Цementна промисловість, що року 1932 мала 7 місце в світі і 5 в Європі, повинна була в році 1937 вийти на 2. місце в світі і на 1. в Європі. Та з тез 3. п'ятирічки довідуємося, що року 1937 вона дала продукції усього 5.400.000 тон і що цемент навіть на початку року 1939 є „дефіцитний“ продукт у СРСР. Ніби трудно говорити про висунення цементної промисловості на провідне місце в Європі, про що виконання другої п'ятирічки в цій ділянці.

МАШИНИ І ТКАНИНИ.

У ділянці машинобудування можемо використати дані металобороних варстатів, яких виробили року 1932 15.000, намічали виробити року 1937 40.000 а в дійсності вироблено лише 36.000.

Паротягів, яких вироблювали року 1932 826 штук, намічали виробити року 1937 аж 2.900, а вироблено 1.568 штук.

Вантажних вагонів року 1932 вироблено 22.200, року 1937 повинні були їх виробити 128.000 штук, а виробили лише 86.000.

Інших даних в цій галузі не подано, але на підставі наведених важко сказати, що виконана друга п'ятирічка.

У легкій промисловості друга п'ятирічка намічала значно посилити її виробничу потужність збільшивши потрійно її продукцію і поліпшивши якість. Щодо цього маємо в розпорядженні такі дані: року 1932 вироблено 2.719.000.000 метрів, року 1937 проектували виробити їх 6.250.000.000 а вироблено тільки 3.521.000.000. Року 1932 вироблено повняних тканин 91.800.000 метрів, року 1937 намічали виробити 270.000.000 а вироблено тільки 105.000.000 метрів.

Року 1932 вироблено 81.900.000 пар шкіряного взуття, при кінці п'ятирічки намічали виробити 205.000.000 пар, а вироблено в дійсності 164.000.000 пар взуття. Перекоуємося, що потрійного збільшення продукції легкої промисловості не досягнуто, другої п'ятирічки в цій ділянці не виконано.

ХАРЧІ ТА ЕЛЕКТРИКА.

Року 1937 мусіла також збільшитися потужність продукції харчової промисловості. Щодо виконання п'ятирічки знаходимо в тезах дані тільки про продукцію консервів. Року 1932 вироблено 716 мід. баньок консервів, 1937 р. намічалось збільшити продукцію до 2.400 мід. баньок, а випродуковано тільки 873 мід. Отже нема підстав говорити ні про потрійне збільшення продукції в ділянці харчової промисловості, ні про виконання другої п'ятирічки.

У ділянці електроенергії року 1932 в СРСР вироблено 13,4 мільярдів кіловаттодин. Року 1937 намічали виробити їх 38 мільярдів, а вироблено 36 мільярдів. П'ятирічного плану знову не виконано.

У лісовій промисловості намічали за 2 п'ятирічки збудувати Камський, Кондопожський (в Карелії) целюлозно-паперовий комбінат, Бирюльський і Красноярський папірові комбінати. Цих підприємств не збудовано, а про Кондопожський комбінат була чулка в совітській пресі, що його будівництво цілком зірвано. Року 1932 вироблено 24,4 мід. кубометрів лісоматеріалу, року 1937 намічалось їх виробити 43 мід., а вироблено тільки 28 мід. Доведеться визнати, що й в лісовій промисловості другої п'ятирічки не виконано.

Земля українському народові!

Земля — це підстава життя народів. Серед надзвичайно тяжких обставин оборони Український Нарід століттями свою землю перадав навалам кочовиків, що йшли на його землю руйнівними походами. Тут кожна скиба і кожна межа і кожна пілля стежина полита кровю наших батьків. І всю ту землю обробляли наші батьки без огляду на те, чи вона була у володінні селян чи дідичів.

Отже справедливе, одноступне домагання всіх українських суспільних груп і політичних організацій та всього Українського Народу, щоб при парцеляції землі більшої посілости одержувало землю виключно місцеве селянство. Це домагання тим більш справедливе, що ніде в Європі нема аж такого аграрного перенаселення, як у Галичині та на ободі землі Польщі, ба навіть вже й на Волині. Своєю кров'ю і своєю працею складає місцевий Український Нарід у цю землю і жити без неї не може.

Тимчасом від літ український селянин не може набути ні одного морга землі, бо проти його природних прав на землю ріжні польські чинники висунули намір протиукраїнське шовіністичне гасло: „Ані пяди землі в українські руки!“ Тому підпирані українські політичні організації, за якими стоїть весь нарід, підносять голос протесту проти стосування у практиці такого найбільш несправедливого та протигосподарського гасла польських шовіністичних класів.

Спіраючись на закон про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р., польський уряд оголосив у Вістнику Законів з 15-го лютого ц. р. поіменний виказ маєтнів, що підлягають примусовому викупові та окремо парцеляційний план на 1940 рік з означенням висоти земельного запасу, що його треба розпарцелювати. Поіменний виказ маєтнів, що підлягають примусовому викупові і план так зв. добровільної парцеляції на черговий рік передбачують 59.187 гектарів лише з приватних маєтнів у Галичині та у воєводствах колишньому й польському. Таким робом знову ніякадесять тисяч гектарів землі на цій території мають змінити своїх правних власників.

Домагаємось відкинути розпорядки та інструкції, що не дають змоги українцям набувати землю, та вимагаємо припинити колонізацію.

Земельна реформа через колонізацію не приносить до оздоровлення аграрних відносин у перенаселеній країні з надміром напружаних та економічно невиспартальних господарств, тільки ці відносини ще погіршує, одночасно погіршуючи з соціальними також політичні умовини.

Без відкидання цих інструкцій і розпорядків закликає міністра земельних справ п. Понятовського, в якій він на з'їзді польської Господарської Ради в Тернополі виступив проти публічного ширення гасла „ні пяди землі українському населенню“ — не має ніякої практичної вартості.

Гасло: „МІСЦЕВА ЗЕМЛЯ МІСЦЕВОМУ АВТОХТОННОМУ СЕЛЯНСТВУ В ПРОПОРЦІЇ ДО ЙОГО НАЦІОНАЛЬНОГО І ВІРОІСПОВІДНОГО ЧИСЛА“ об'єднує не тільки всі українські політичні та суспільні організації, не тільки всю українську інтелігенцію з усім українським народом греко-католицького і православного віросповідання, але за тим гаслом стоять також автохтонні селяни — римо-католики. Значить, весь хліборобський стан і весь Український Нарід стоїть за тим, що не тільки на цю перенаселену землю спрваджувати колоністів зі заходу, бо вся парцелювана земля належить тільки місцевому селянству.

Під цим справедливим гаслом ми вели, ведемо і будемо вести політику українського народу. З того становища Український Нарід уступити не може і не уступить.

Львів, дня 1. березня 1939.

ЗА УНДО:

В. Мудрий.

В. Кузьмович.

ЗА ДРУЖИНУ КНЯГІНІ ОЛЬГИ:

Н. Малицька.

М. Рудницька.

ЗА У. С. Д. П.:

Д-р В. Старосольський.

Д-р Р. Скибіньський.

ЗА У. С. Р. П.:

Д-р Іван Манух.

Д-р М. Стахів.

ЗА Ф. Н. Е.

Д. Паліа.

Сильвестер Герасимович.

Промислова продукція Совітського Союзу у планах і дійсній праці.

„ДРУГУ ПЯТИРІЧКУ ОСНОВНО ВИКОНАНО“.

Як відомо, друга п'ятирічка плану розвитку народного господарства в ССРСР закінчилася 31. грудня 1937 року. Другу п'ятирічку не закінчено до чотирьох років, як це було з першою п'ятирічкою. Другу п'ятирічку не закінчено до чотирьох років як переможно заповідав це прем'єр-міністр совітського уряду Молотов 2. лютого 1934 року. Друга п'ятирічка закінчилася 31. грудня 1937 року. Але чомусь то тоді мовчала з цього приводу совітська преса. Не згадувала нічого про другу п'ятирічку і весь час у 1938 році.

Щойно 30. січня 1939 року опубліковано тези до доповіді Молотова про третю п'ятирічку, яка почалася 1. січня 1938 року. Цю доповідь має виголосити Молотов на XVIII. з'їзді ВКП (б), що його скликають на 10. березня 1939 р., тобто по п'ятих роках по XVII, тоді як за статутом партії з'їзди слід скликати щодва роки.

Щойно там у Молотова знаходимо вперше дуже скупі, дуже неясні вказівки про те, як виконано другу п'ятирічку. „Головне й вирішальне задання другої п'ятирічки закінчення реконструкції народного господарства в основному виконано“ — говорить Молотов.

Щож це саме значить „виконано в основному“?

Спробуємо розглянути ті позиції. Про їх наслідки можемо знайти вказівки в тезах до третьої. Будуть це цифри, річ може трохи за суха, за нудна. Та тільки ці сухі цифри промовляють дуже красномовно.

ВУГІЛЛЯ НАФТА І СТАЛЬ.

Каміня вугільна промисловість ССРСР за даними другої п'ятирічки, стояла 1932 року на 4 місці у цілому світі і на третьому в Європі. Вона цього року дала 64.300.000 тон каміняного вугілля. Розгорнувшись за п'ять років каміняновугільна промисловість, залишаючись на тому самому місці всесвітньої та європейської продукції, повинна б була дати 1937 року 152.000.000 тон вугілля.

БЕМАР БЮРО ТЕХНІЧНО-ПРОМИСЛОВОЕ

ЛВІВ, ПЕНАРСЬКА 40, ТЕЛ. 247-48.
ПОСТАЧАЄ МАШИНИ: млинсько-тартаківі, мотори, приводить будови і реконструкції млинів та тартаків.
400 3-11

ський мідяний комбінат, Волховський, Дніпропетрівський, Уральський і Кандалашський (у Карелії) алюмінієві фабрики, і року 1937 мідяна продукція в ССРСР повинна була вийти на 3 місце в світі і перше в Європі, а алюмінієва на 2 в світі і на 1 в Європі.

На жаль у тезах 3. п'ятирічки не зазначено докладно про становище кольорової металургії в ССРСР при кінці другої п'ятирічки, але зазначено, що ані згадані вище мідні комбінати, ані алюмінієві фабрики досі не закінчені.

Отже здається, і в ділянці кольорової металургії друга п'ятирічка не виконана.

Ніби винятком є хемічна промисловість. За планом другої п'ятирічки вона року 1937 повинна була дати продукції на суму 5.700.000.000 карбованців у цінах 1926-27 рр., а за тезами 3-ї п'ятирічки вона дала її на суму 5.900.000.000 крб. в тих самих цінах. Ніби другу п'ятирічку виконано в цій ділянці навіть з перевищенням. Але мірник совітської валюти не дуже точний.

Цементна промисловість, що року 1932 мала 7 місце в світі і 5 в Європі, повинна була в році 1937 вийти на 2. місце в світі і на 1. в Європі. Та з тез 3. п'ятирічки довідуємось, що року 1937 вона дала продукції усього 5.400.000 тон і що цемент навіть на початку року 1939 є „дефіцитний“ продукт у ССРСР. Ніби трудно говорити про виконання цементної промисловости на провідне місце в Європі, про що виконання другої п'ятирічки в цій ділянці.

МАШИНИ І ТКАНИНИ.

У ділянці машинобудування можемо використати дані металургійних варстатів, яких зробили року 1932 15.000, намічали виробити року 1937 40.000 а в дійсности вироблено лише 36.000.

Паротягів, яких вироблювали року 1932 827 штук, намічали виробити року 1937 аж 2.900, і вироблено 1.568 штук.

Вантажних вагонів року 1932 вироблено 22.200, року 1937 повинні були їх виробити 128.000 штук, а виробили лише 86.000.

Інших даних в цій галузі не подано, але на підставі наведених важко сказати, що виконано другу п'ятирічку.

У легкій промисловости друга п'ятирічка німічала значно посилити її виробничу потужність, збільшивши потрійно її продукцію і поліпшивши якість. Щодо цього маємо в розпорядженні такі дані: року 1932 вироблено 2.719.000.000 метрів, року 1937 проектували виробити 6.250.000.000 а вироблено тільки 3.521.000.000. Року 1932 вироблено вовняних тканин 91.800.000 метрів, року 1937 намічали виробити 270.000.000 а вироблено тільки 105.000.000 метрів.

Року 1932 вироблено 81.900.000 пар шкіряного взуття, при кінці п'ятирічки намічали виробити 205.000.000 пар, а вироблено в дійсности 164.000.000 пар взуття. Переконаємось, що потрібного збільшення продукції легкої промисловости не досягнуто, другої п'ятирічки в цій ділянці не виконано.

ХАРЧІ ТА ЕЛЕКТРИКА.

Року 1937 мусіла також збільшитися потрібна продукція харчової промисловости. Щодо виконання п'ятирічки знаходимо в тезах тільки про продукцію консервів. Року 1932 вироблено 716 міль. баньок консервів, 1937 намічалось збільшити продукцію до 2.400 міль баньок, а випродуковано тільки 873 міль. Отже нема підстав говорити ні про потрібне збільшення продукції в ділянці харчової промисловости ні про виконання другої п'ятирічки.

У ділянці електроенергії року 1932 в ССРСР вироблено 13,4 мільярдів кіловаттогодів, року 1937 намічали виробити їх 38 мільярдів, а вироблено 36 мільярдів. П'ятирічного плану знову не виконано.

У лісовій промисловости намічали за 2 п'ятирічки збудувати Камський, Кондопожський, Карелійський, Кольозово-паперовий комбінат, Боксїтський і Красноярський папірові комбінати. Цих підприємств не збудовано, а про Кондопожський комбінат була чулка в совітській пресі. Року 1937 його будівництво цілком зірвало. Року 1932 вироблено 24,4 міль. кубометрів піломатеріалу, року 1937 намічалось їх виробити 43 міль, а вироблено тільки 28 міль. Доведеться визнати, що й в лісовій промисловости другої п'ятирічки не виконано.

ТРАНСПОРТ І ГОСПОДАРСТВО.

Щодо транспорту, то залізничний вантажообіг з 169,3 млрд. тонно-кілометрів року 1932 мусів піднятися до 302 млрд. року 1937, в дійсності виконано навіть 355 тонно-кілометрів, отже маємо перевипередження плану. Значно гірше стоїть справа з річковим транспортом: з 26,1 млрд. тонно-кілометрів року 1932 вантажообіг мусів збільшитися року 1937 до 63 млрд., а збільшився він тільки до 33 млрд. Морський вантажообіг з 18 млрд. повинен був досягнути 51 млрд., а досягнув 37. Ніби п'ятирічку й не виконано.

Встановити в якій саме пропорції не виконано другу п'ятирічку в галузі сільськогосподарства майже неможливо. План, наприклад, намічав гуртову продукцію ц. г. року 1937 в сотнарах: 1.105 міл. зернових і 353 міл. технічних культур, а тези, ніби бажаючи законспірувати наслідки, кажуть, що року 1937 с. г. дало продукції на суму 19,8 млрд. карбованців у цінах 26—27 р. Вирішити це співвідношення на нашу думку цілком неможливо. Є тільки одна позиція більш-менш виразна: тези 3. п'ятирічки визначають пересічно річний урожай зернових на кінець

другої п'ятирічки в 5,5 млрд. пудів, а за планом він намічався в 6,9 млрд. Другої п'ятирічки в ділянці с. г. не виконано, автім не обстоюють цього й тези.

Навряд, чи можна поважно говорити про виконання другої п'ятирічки в ділянці дальшого піднесення добробуту робітничих та колгоспних мас і підвищення рівня споживання трудящих в 2,5—3 рази, тим більше, що і тези стверджують, що не виконали наміченого зниження роздрібних цін на крам для широкого вжитку на 35 до 40%.

Наведені дані це не якесь тенденційне вибирання тільки негативних фактів. Зовсім ні. Подано все, що подають у надрукованих тезах 3. п'ятирічки, а іншого матеріалу про виконання 2. п'ятирічки покищо ніде не оголошено.

Може й справді з погляду марксистської діалектики вищенаведені дані можна назвати виконанням „я основному“ другої п'ятирічки, на людський розум і звичайний рахунок треба наплати звичайним невиконанням, якщо не цілковитим провалом другої п'ятирічки.

Г. Л.

Ендецький маніяк гарячкує...

ЕНДЖЕЙ ГЕРТИХ ТВЕРДИТЬ, ЩО НЕМА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

Ченстохова, 28. II. 1939.

Дня 26. лютого ц. р. Енджей Гертих, відомий ендецький публіцист, виголосив у Ченстохові відчит на тему: „Закарпатська Русь і Україна“. Відчит відбувся в домі ендеків і слухачами були здебільша ендеки, хоч були гнуж слухачі з інших партій. Тема зацікавила й деякого з тутешньої української колонії.

Прелегент обговорив наперед справу Карпатської України, котру називав раз „Карпатська Україна“, бо так її називають німці й уряд Волошина, але сам признавав назву „Закарпатська Русь“, бо ту країну — по словам Гетриха — так називав тамошнє населення і така її історична назва, а назви „Карпатська Україна“ чарід, мовляв, не признає, бо це вигадана назва для політичних цілей тих, що створили цього „виродка“ на злість Польщі й Мадярщини.

Карпатська Україна — це твір, через який Польща не має спільної границі з Мадярщиною. Мадярщина скринджена при розборі Чехословаччини, бо не дістала Закарпатської Русі, що тисячу літ належала до неї, Польща дістала під боком агітатора української проблеми в Польщі. Під впливом Карпатської України „розухвалісен“ посли з УНДО і внесли до союму „неслиханє сьмяли“ проект, чого булиб не зробили якби не та Карпатська Україна. Карпатська Україна, українці на Закарпатті, уряд Волошина — це робота німців, які в Карпатській Україні мають більший голос ніж чехи. Нарід Карпатської України — це спокійні, темні русини, які цілим серцем бажають належати до Мадярщини, не хочуть ніякої України, має стероризовані „українською партією“ не можуть нічого вліати.

Уряд Волошина та „Січ“ перевели вибори до союму і дістали 93 проц. голосів на урядову листу, але ці вибори були нечудним насильством, бо виборці мусили кидати картки до двох ури: за урядовою листом тайно, проти листи — явно.

Завданням поляків є, щоб Карпатської України не стало на світі, щоб ця земля дісталася до Мадярщини, щоб бідний стероризований нарід дістав волю.

Обговорюючи справу Наддніпрянської України прелегент заявив: 1) Не було і нема на світі ніякої України ані українського народу. 2) Україну й українців видумали жида й масонерія, Петлюра був страшним масоном. 3) Самостійну Наддніпрянську Україну хочуть створити німці через розбиття Росії, яку тоді економічно опанували б, а Україна булаб їх колонією. 4) Через розвал Росії і створення України Німеччина сталаб могутньою державою, яка своїми впливами узаєжнила б від себе Польщу. 5) Самостійна Україна загрожувала б Польщі, бо до неї гравітували б галицькі і волинські українці. 6) З тих оглядів поляки всіми силами мусять не допустити до утворення самостійної України і у себе зліквідувати українську проблему через сполучення руського населення. 7) Є в Польщі такі поляки, що підтримують справу самостійної Наддніпрянської України через розчленування Росії, але це наївні люди, які не знають собі справи зі своїх поглядів. Здоровий розум диктує кожному полякові, що в Польщі не сміє бути українців і на світі України.

Отсе висновки реферату знаного вшехпольського публіциста п. Гертиха.

—о—

Німецька преса про Карпатську Україну.

(УПС) Нижче німецьких часописів принесла дописи з Карпатської України, в яких підкреслена вирішна роля „Карпатської Січі“ в дальшому розвитку держави та її післянищівні зусилля всього українського народу. Так пише шп. „Дер Фігер“ (Карльсруге, 22. 2.): „Українська людність у карпатських горах і на долах вірить, що вона стоїть на початку великого розвитку, який на її погляд може переломити ринці сьогодишності. І ця ідея великого завдання твердо вкорінена в молодих українцях, вона є основою освідомної роботи в країні і з доросту викльовується сьогодні вже інтелігентська верства, яка має чіткі напрямки. „Назад“ неможливе вже в розвитку Карпатської України! Молодь буде домагатися вирішної участі у формуванні долі країни, бо тільки вона одна виийшла неспляжена з політичного мінутлого. В ній першій довершився духовний перелом, вона виповнить боротьбу свого народу власною ідеєю і не буде узалежнювати свого історичного слова від задержання або незадержання якогось там парламентарного маніфату.“

У „Дер Фрайгайтскампф“ (Дресден, 22. 2.) читаємо у статті „Нарід у тіні Карпат — змагається!“ на тему життєвого питання в Карпатській Україні таке: „Поволі стає трохи прикрасно й залучливо жити, які тут хотіли б у

гною і бруді... Закріплення внутрішньої постави національного українства робить щсраз більші поступи. Своєю військовою організацією „Січ“ українці почали рішучий похід уперед, який зчасом не затримається і перед халатами. „Українське Національне Обєднання“ відреклося вже у своїй програмі всякої фальшивої демократії, ставлячи на це місце особисту відповідальність та означивши, що тільки „українці по крові й походженні“ можуть бути членами руху. Молодь, що виростає в таких умовах, буде вже зовсім здорова.“

У „Франкфуртер Фольксблатт-і“ (21. 2.) читаємо у статті „Через Карпатську Україну“ теж про життів у Хусті, при чому автор пише: „Побіг цих нерадісних явищ у вуличній картині столичного Хусту є хвилини, які будять і кріплять віру у щасливе майбутнє цієї країни. Українська молодь, добре виросла і ядерно здорова, йде твердим кроком і з гордим поглядом вулицями, і не один старий жида, що від ранку до вечора торгується зі своїми співплемінниками перед дверима хат, кидає боязкий погляд у сторону представників молодого українського покоління, що безоглядно прямує поміж життєвими збїговими; жида адає собі справу, що теж у Карпатській Україні з'явився небезпечний протиник життєвства. Мужська молодь огля-

Mag
мр. В. Пальєвського
привертає
своєму волоссю
давнім колір

Mag №1
усуває парплі
і хоронить во-
лосся перед
випадом.

п'яується від 18 р життя в ОНО „Карпатська Січ“ і носить сіро-зелені однострої, пошиті на лад європейських армій. Згідно з затвердженим статутом мають члени право носити зброю. Метою організації є оборона прилужних і національних інтересів Карпатської України, плекання збройного духа в українській людності, відпір ворожій пропаганді й допомога карпатсько-українському урядові в утримуванні спокою й безпеки“.

З інших статей слід згадати: „Нарід Карпатської України“ — довга стаття в журналі „Остання“ (Берлін, 15. 2.), нізка репортажів про Карпатську Україну в берлінській „Дойче Альгемайне Цайтунг“, починаючи з 24. 2. і багато інших. На загально-українські теми приїсла газ. „Райн-Фронт“ (Зарбрікен, 25. 2.) статтю про Т. Шевченка. Щораз більше в німецькій пресі з'являють з Карпатської України.

Багато пишуть німецькі часописи далі про положення українців у Польщі. Осє кілька наголовків статей і нотаток на цю тему: „Українці в Польщі“ („Франкфуртер Курір“ з 26. 2.), „Польсько-українське напруження“ („Бремер Цайтунг“ з 27. 2.), „Сильна мова українців у соймі“ („Дойче Цайтунг“, Райхенберг з 27. 2.), „Українці голосують проти польського бюджету“ („Данцігер Форпостен“ з 27. 2.) і багато інших.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50' — у великім виборі у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

Самоуправні вибори.

ЗБОРІВЩИНА.

Дня 27. лютого ц. р., останнього дня вишешення зголошень кандидатів на радних до громадської ради у Красній, повіт Зборів, предсідник виборчої комісії Фридерик Трон, скарбовий комісар зі Зборова, не прийняв в урядовій годині зголошення кандидатів на радних від повнєвласника села Юстина Громовика. Цю відмову він мотивував тим, що не зміє читати по українськи, що треба б йому ще ходити до школи та вчитись української мови. Листа кандидатів з усіми заявами була виповнена згідно з новою виборчою ординацією. Внесено зажалення до староства у Зборові.

Громадяни села Красна.

Справа опції на прилучених землях.

На основі договору між делегаціями чесько-словацько-української федерації з мадарською делегацією населення земель б. Чехословаччини, що припали на основі віденського арбітражу Мадярщині, може до 6-ох місяців від 1. березня ц. р. вибрати собі громадянство чесько-словацько-української федерації або мадарське. Оптанги матимуть змогу до 1. вересня ц. р. покинути Мадярщину і навпаки. Договір спирається на подібнім договорі у справі опції між Німеччиною і Чехо-Словацьчиною.

ЯПОНСЬКА ЖАНДАРМЕРІЯ МОГТИМЕ ПОБОРЮВАТИ КИТАЙСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ У МІЖНАРОДНИЙ КОНЦЕСІ ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ. Райтер. Непорозуміння між Японією та владою міжнародної концесії в Шангаю покінчилося. Однозгідно стверджено, що влада концесії не може погодитися на те, щоб чужі війски могли патрулювати міжнародно концесію, але прихильно прийнято поміч японської поліції в боротьбі з тероризмом.

ГАНДІ ЗНОВ ГОЛОДУЄ.

РАДЖКОТ. ПАТ. Між князем маленької Індійської держави Раджкот та його підданими дійшло до гострого непорозуміння. Ганді хоче змусити князя, щоб він допустив своїх підданих до участі у владі, тому почав голодувати. Лікарі стверджують, що стан його зловоняє і залий.

ТРАНСПОРТ І ГОСПОДАРСТВО.

Щодо транспорту, то залізничний вантажообіг з 169,3 млрд. тонно-кілометрів року 1932 мусів піднятися до 302 млрд. року 1937, а дійсно виконано навіть 355 тонно-кілометрів, отже маємо перевищення плану. Значно гірше стоїть справа з річковим транспортом: з 26,1 млрд. тонно-кілометрів року 1932 вантажообіг мусів збільшитися року 1937 до 63 млрд., а збільшився він тільки до 33 млрд. Морський вантажообіг з 18 млрд. повинен був досягти 51 млрд., а отримав 37. Ніби п'ятирічку й не виконано.

Встановити в якій саме пропорції не виконано другу п'ятирічку в галузі сільського господарства майже неможливо. Плани, наприклад, намічав гуртову продукцію ц. г. року 1937 в сотнях: 1.105 міль. зернових і 353 міль. технічних культур, а тези, ніби бажаючи заковспірувати наслідки, кажуть, що року 1937 с. г. дало продукції на суму 19,8 млрд. харбованців у цінах 26—27 р. Вирішити це співвідношення на нашу думку цілком неможливо. Є тільки одна позиція більш-менш виразна: тези 3. п'ятирічки визначають середній річний урожай зернових на кінець

другої п'ятирічки в 5,5 млрд. пудів, а за планом він намічався в 6,9 млрд. Другої п'ятирічки в ділянці с. г. не виконано, автім не обстоюють цього й тези.

Навряд, чи можна поважно говорити про виконання другої п'ятирічки в ділянці дальшого піднесення добробуту робітничих та кооперативних мас і підвищення рівня споживання трудящих в 2,5—3 рази, тим більше, що і тези стверджують, що не виконали наміченого зниження роздрібних цін на крам для широкого вжитку на 35 до 40%.

Наведені дані це не якесь тенденційне вибравання тільки негативних фактів. Зовсім ні. Подано все, що подають у надрукованих тезах 3. п'ятирічки, а іншого матеріалу про виконання 2. п'ятирічки покищо ніде не оголошено.

Може й справді з погляду марксистської діалектики вищенаведені дані можна назвати виконанням „в основному“ другої п'ятирічки, на людський розум і звичайний рахунок треба назвати звичайним невиконанням, якщо не цілковитим провалом другої п'ятирічки.

Гл. Л.

Ендецький маніяк гарячкує...

ЕНДЖЕЙ ГЕРТИХ ТВЕРДИТЬ, ЩО НЕМА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Ченстохова, 28. II. 1939.

Дня 26. лютого ц. р. Енджей Гертих, відомий ендецький публіцист, виголосив у Ченстохові відчит на тему: „Закарпатська Русь і Україна“. Відчит відбувся в домі ендеків і слухачами були здебільша ендеки, хоч були також слухачі з інших партій. Тема зацікавила й деякого з тутешньої української колонії.

Прелегент обговорив наперед справу Карпатської України, котру називав раз „Карпатська Україна“, бо так її називають німці й уряд Волошина, але сам признавав назву „Закарпатська Русь“, бо ту країну — по словам Гетриха — так називає тамошнє населення і така її історична назва, а назви „Карпатська Україна“ нарід. мова, не признає, бо це вигадана назва для політичних цілей тих, що створили цього „наріда“ на злість Польщі й Мадярщини.

Карпатська Україна — це твір, через який Польща не має спільної границі з Мадярщиною. Мадярщина скриджена при розборі Чехословаччини, бо не дістала Закарпатської Русі, що тисячу літ належала до неї. Польща дістала під боком агітатора української проблеми в Польщі. Під впливом Карпатської України „роззухвалісен“ послан з УНДО і внесли до союму „неслахане сьмяли“ проект, чого бузуб не зробили якби не та Карпатська Україна. Карпатська Україна, українці на Закарпатті, уряд Волошина — це робота німців, які в Карпатській Україні мають більший голос ніж чехи. Нарід Карпатської України — це спокійні, темні русини, які цілими серцем бажають належати до Мадярщини, не хочуть ніякої України, але стероризовані „українською партією“ не можуть нічого вдіяти.

Уряд Волошина та „Січ“ перевели вибори до союму і дістали 93 прц. голосів на урядову листу, але ці вибори були нечуваним насильством, бо виборці мусіли кидати картки до двох ури: за урядовою листом тайно, проти листи — явно.

Завданням поляків є, щоб Карпатської України не стало на світі, щоб ця земля дісталася до Мадярщини, щоб бідний стероризований нарід дістав волю.

Обговорюючи справу Надніпрянської України прелегент заявив: 1) Не було і нема на світі ніякої України ані українського народу. 2) Україну й українців видумали жида й масонерія, Петлюра був страшним масоном. 3) Самостійну Надніпрянську Україну хочуть створити німці через розбиття Росії, яку тоді економічно опанували б, а Україна була б їх колонією. 4) Через розвал Росії і створення України Німеччина стала б могутньою державою, яка своїми впливами узалежнила б від себе Польщу. 5) Самостійна Україна загрожувала б Польщі, бо до неї гравітували б галицькі і волинські українці. 6) З тих оглядів поляки всіми силами мусять не допустити до утворення самостійної України і у себе зліквідувати українську проблему через сполучення руського населення. 7) Є в Польщі такі поляки, що підтримують справу самостійної Надніпрянської України через розчленування Росії, але це наївні люди, які не здають собі справи зі своїх поглядів. Здоровий розум диктує кожному полякові, що в Польщі не сміє бути українців і на світі України.

Отсе висновки реферату званого вшехпольського публіциста п. Гертиха.

П.

Німецька преса про Карпатську Україну.

(УПС) Низка німецьких часописів прийняла дописи з Карпатської України, в яких підтримано вирішну роль „Карпатської Січі“ в дальшому розвитку держави та її посланництві супроти всього українського народу. Так пише нпр. „Дер Фіер“; (Карльсруге, 22. 2.): „Українська людина у карпатських горах і на долах виріть, що вона стоїть на початку великого розвитку, який на її погляд може передломити рани сьогоднішності. І ця ідея великого завдання твердо вкорінена в молодих українцях, вона є основою освідленої роботи в країні і з доструту викльовується сьогодні вже інтелігентська верства, яка має чіткі напрямки. „Надії“ неможливі вже в розвитку Карпатської України!.. Молодь буде домагатися вирішної участі у формуванні долі країни, бо тільки вона одна вийшла несплямлена з політичного минулого. В ній перший довершився духовний перелом, вона виповнить боротьбу свого народу власною ідеєю і не буде узалежнювати свого історичного слова від задержання або незадержання якого там парламентарного мандату“.

У „Дер Фрайгайтскампф“ (Дрезден, 22. 2.) читаємо у статті „Нарід у тінї Карпат — змагальськи“ на тему життєвого питання в Карпатській Україні таке: „Поволі стає трохи зримішим й задушенням життя, які тут крутяться у

гною і бруді... Закріплення внутрішньої постави національного українства робить щораз більші поступи. Своєю військовою організацією „Січ“ українці почали рішучий похід уперед, який часом не затримається і перед халатами. „Українське Національне Об'єднання“ відреклося вже у своїй програмі всякої фальшивої демократії, ставлячи на це місце особисту відповідальність та означивши, що тільки „українці по крові й походженню“ можуть бути членами руху. Молодь, що виростає в таких умовах, буде вже зовсім здорова“.

У „Франкфуртер Фольксблат-і“ (21. 2.) читаємо у статті „Через Карпатську Україну“ теж про життя у Хусті, при чому автор пише: „Побіч цих нералісних явищ у вуличній картині столичного Хусту є хвилини, які будять і кріплять віру у шасливе майбутнє цієї країни. Українська молодь, добре виростає і ядерно здорова, але твердим кроком і з гордим поглядом вулицями, і неодиноким старий жид, що від ранку до вечора торгується зі своїми співпідприємцями перед дверима хат, кидає бонжний погляд у сторону представників молодого українського покоління, що безоглядно примує поміж жидівськи збіговища; жид алає собі справу, що теж у Карпатській Україні зявився небезпечний противник жидівства. Мужеськи молодь поса-

а Маг №1
уєває наплі
і хоронить мо-
лосся перед
випадом.

лізується від 18 р життя в ОНО „Карпатська Січ“ і носить сіро-зелені однострої, пошиті на лад європейських армій. Згідно з затвердженим статутом мають члени право носити зброю. Метою організації є оборона прилюдних і національних інтересів Карпатської України, плекання збройного духа в українській людині, відбір ворожій пропаганді й допомога карпатсько-українському урядові в утримуванні спокою й безпеки“.

З інших статей слід згадати: „Нарід Карпатської України“ — довга стаття в журналі „Остлянд“ (Берлін, 15. 2.), низка репортажів про Карпатську Україну в берлінській „Дойче Альгемайне Цайтунг“, починаючи з 24. 2. і багато інших. На загально-українські теми присла газ. „Райн-Фронт“ (Зарбрікен, 25. 2.) статтю про Т. Шевченка. Щораз більше в німецькій пресі знімок з Карпатської України.

Багато пишуть німецькі часописи далі про подолання українців у Польщі. Ось кілька наголовків статей і нотаток на цю тему: „Українці в Польщі“ („Франкфуртер Курір“ з 26. 2.), „Польсько-українське напруження“ („Бремер Цайтунг“ з 27. 2.), „Сильна мова українців у соймі“ („Дойче Цайтунг“, Райхенберг з 27. 2.), „Українці голосують проти польського бюджету“ („Данцігер Форпостен“ з 27. 2.) і багато інших.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50' — у великих виборі у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

Самоправні вибори.

ЗБОРІВЩИНА.

Дня 27. лютого ц. р., останнього дня вишення зголошень кандидатів на радних до громадської ради у Красній, повіт Зборів, предсідник виборчої комісії Фридерик Трон, скарбовий комісар зі Зборова, не прийняв в урядовій годині зголошення кандидатів на радних від повиселасника села Юстина Громова. Цю відмову він мотивував тим, що не вмів читати по українськи, що треба б йому ще ходити до школи та вчитись української мови. Листа кандидатів з усіми заявами була виповнена згідно з новою виборчою ординацією. Внесено зажадання до староства у Зборів.

Громадяни села Красна.

Справа опції на прилучених землях.

На основі договору між делегаціями чесько-словацько-української федерації з мадлярською делегацією населення земель б. Чехословаччини, що припали на основі віденського арбітражу Мадярщині, може до 6-ох місяців від 1. березня ц. р. вибрати собі громадянство чесько-словацько-української федерації або мадлярське. Оптанти матимуть змогу до 1. вересня ц. р. покинути Мадярщину і навпаки. Договір спирається на подібний договір у справі опції між Німеччиною і Чехо-Словащиною.

ЯПОНСЬКА ЖАНДАРМЕРІЯ МОГТИМЕ ПОБОРЮВАТИ КИТАЙСЬКИХ ТЕРОРИСТІВ У МІЖНАРОДНІЙ КОНЦЕСІІ ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ. Райтер. Непорозуміння між Японією та владою міжнародної концесії в Шангаї покінчилося. Однозгідно стверджено, що влада концесії не може погодитися на те, щоб чужі війська могли патрулювати міжнародною концесією, але прихильно прийняти похід японської поліції в боротьбі з тероризмом.

ГАНДІ ЗНОВ ГОЛОДУЄ.

РАДЖКОТ. ПАТ. Між князем маленької індійської держави Раджкот та його підданими дійшло до гострого непорозуміння. Ганді хоче змусити князя, щоб він допустив своїх підданих до участі у владі, тому почав голодувати. Лікарі стверджують, що стан його здоров'я злий.

Виселили українця з Тернопільщини.

На днях виселили на 3 роки з доручення воєнінспекторського уряду в Тернополі з тернопільського повіту, як прикордонного, молодого українця з Острова Богдана Анткова.

ського повіту, як прикордонного, молодого українця з Острова Богдана Анткова.

СССР покинув комітет неінтервенції.

МОСКВА. ТАСС. Тому, що лондонський комітет неінтервенції від довшого часу занехав діяльність і втратив рацію існування, совіський уряд відкликає від 1. ц. м. свого представника з того комітету.

ВІДКЛИКАННЯ СОВІТСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА З КОМІТЕТУ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ НІКОГО НЕ ЗДИВУВАЛО.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Відкликання совіського представника із комітету неінтервенції до

справ Іспанії є жестом, який лондонські дипломатичні кола прийняли байдуже, не прив'язуючи до цього ніякого значіння. Ці кола пригадують, що видатки на вдержання комітету неінтервенції покривали майже цілості Велика Британія, Франція, Німеччина й Італія. Хоч комітет не сходився від минулого року, то своєї діяльності він не припинить, поки не закінчиться іспанська громадянська війна. Визнання уряду ген. Франка зовсім не змінює правного становища комітету.

Кабінетна криза в Бельгії загострюється.

КОРОЛЬ РОЗВ'ЯЖЕ ПАРЛЯМЕНТ.

Судав зрізся місії творити новий уряд, посол Брюсселі А. Макс тої місії не прийняв. Король закликав до себе б. прем'єра Перльо,

який — як говорять — дістав поручення розв'язати парламент і розписати нові вибори.

Загроза розвалу Чехо-Словаччини

Лондонські політичні кола оцінюють ситуацію в Чехо-Словаччині по зриванні переговорів між Прагою і Братиславою дуже поважно. Переговори тривали два дні, однак вони розбилися з приводу неуступливості словаків. „Дейлі Експрес“ твердить, що є зовсім поважні побоювання, що Чехословаччина розлетиться на три окремі зовсім незалежні держави. Словацький міністр та одночасно віцепрем'єр центрального уряду Сідор загрозив, що якщо Прага не виконає словацьких домагань, тоді Словаччина проголосить повну незалежність під протекторатом Німеччини.

Чехи вважають, що словацькі домагання надто великі. М. іншим словаки домагаються двох генералів у федеративній армії та одночасно створення власної армії з власним генеральним штабом. Вони домагаються теж 1,300,000 корон на виряд та озброєння „Глінкової Гвардії“, яка творила б щось у роді словацького СА.

ГОСТРА РАДІОВА ПРОМОВА МІН. СІДОРА.

БРАТИСЛАВА. ПАТ. Міністр Сідор вголосив до членів „Глінкової Гвардії“ промову, в якій він підкреслив, що словаки залишаться на віки вірні ідеям о. Глінки та на випадок потреби готові пролити за них кров. Словацький національний рух здобув повну перемогу і тепер словаки самі рішатимуть про свої справи. Здобутої влади вони вже ніколи не випустять із рук. Невдача, що П. зазнав давній чеський режим, болить деяких чехів і вони тому теж виступають часто проти словаків, які собі з того нічого не роблять. Бо правда по їх боці. Вони мусіли боронитися проти визиску чехів, які вважали Словаччину своєю колонією та за словацькі гроші розбудовували чеські краї, будували прегарні будинки у Празі і т. д. Зате Словаччина чимраз більше підупадала й убожіла. Слід підкреслити, — говорив мін. Сідор — що тільки на платнях, що їх виплачували коштом словаків чеським урядовцям у Словаччині, Сло-

ваччина стралила за минулих 20 років приблизно 14 мільярдів корон. Це тільки дрібна частина страт, що їх зазнали словаки через егоїстичну чеську політику. Якби словаки виконували волю від самого початку у своєму краю, то вони не мусіли б розписувати тепер внутрішньої політики. Тепер беручися з koniecznosti за такий засіб, міністр закликати у своїй промові, щоб усі словаки виконали свій національний обов'язок і допомогли державі перемогти перші труднощі.

ЯПОНЦІ ОКРУЖИЛИ 60-ТИСЯЧНУ КИТАЙСЬКУ АРМІЮ.

ТОКІО. Домей. У провінції Кіансу японці перевели дуже складну операцію: вони висадили на березі ріки Єн поважні сили, які замкнули перстень довкола 60-тисячної китайської армії, яка тепер звідусіль окружена.

3.000 ЖИДІВ У КОНЦЕНТРАЦІЙНІМ ТАБОРІ В ГОЛЯНДІ.

АМСТЕРДАМ. ПАТ. Як подає преса, голландський уряд буде домагатися від парламенту мільйона гульденів кредиту на оснування конц. траційного табору для трьох тисяч німецьких жидів, що нелегально втікли до Голландії.

Д-Р ШАХТ НЕ ПОЙДЕ ДО РУМУНІЙ.

БЕРЛІН. ПАТ. В берлінських колах дементують рішуче всі поголоски про поїздку д-ра Шахта до Румунії. Міродатні німецькі кола заявляють, що нема ніякої потреби висилати д-ра Шахта до Румунії, в якій перебував недавно дир. Вольфат і мін. Функ. Д-р Шахт, який перебуває тепер поза Берліном, має туди приїхати в черговому тижні, після чого виїде він на кількатижневу відпустку.

ПРИЇЗД МІН. ГАФЕНКУ ДО ВАРШАВИ.

ВАРШАВА. ПАТ. В суботу приїхав до Варшави з окремою візитою румунський міністр закордонних справ Гафенку з жінкою. З міністром Гафенку приїхали теж визначні урядовці румунського міністерства закордонних справ та польський амбасадор у Бухарешті Рачинський. На прикордонній стації у Снятині привітали румунського гостя польські урядові представники. В суботу перед полуднем мін. Гафенку приїхав на варшавський двірець, якого там привітали незвичайно врочисто: мін. Бек із жінкою, представники міністерства закордонних справ, представники міста і т. д.

ЕМІЛЬ АРНОЛЬД-ГОЛЬМ.

Поетові мрії.

Вона не була гарна, та мала Герда Веддінг-гавзек. Її називали „малим генералом“, бо була самовладна й мала в собі щось мужеське, що ніколи не терпіло ніякого спротиву і це також проявлялося в її лиці. Її гострі, тверді риси були якби мужеські, а з її очей під густими бровами говорив такий самий розум. Замість краси дала їй природа розум, що вивищував її понад довкілля та ровесників. І вже взарапку вона стала самотницею і загарбалась у книжки та студії. Її ніхто не розумів, і вона шукала розваги в лектурі великих поетів, що відчували й думали так як вона тай мали подібну тугу в серці.

Найбільше полюбила Альберта Уліюса й читала всі його твори, які могла зарвати та щиро ним захопилась. У її дівочій світлиці всі ті твори лежали на століку та ще стояла там прибрані квітами його світлина, що її витяла з журналу і вставила в рамку. То був гарний, оживлений пан, дотепний юнак, але його очі були лагідні й меланхолійні. Вона пізнала в його творах усі жіночі постаті, з кожною з них мала з собою щось із тієї гордої постави до світу, та з тієї мрійливої романтики, що була також і в неї самої. Раз вона порішила написати до Альберта Уліюса лист і підписалася на ньому іменем Евеліни, одної з його жіночих крецій, яка їй найбільш припала до серця. Писала йому про безспішні життя на провінції та що його книжки мов опій опьянюють порожнючу її буденність.

Шукала палких, мрійливих слів, у яких хотіла висловити свою велику пошану таї сама позивалась ту легкість, з якою пали слова з її пера.

Минали тижні, і Герда майже не сподівалась відповіді. Майже і соромилась, що вона звичайно горда і стримана, пішла в листі на таку яву словесність з власних почувань та на таке ідолю поклонство. Але одного дня прийшла відповідь. Скоро й тремтливо розхерев Герда конверту листа. Уліюс писав, що її лист його розрадував і за-

хопив, та що він ще ніколи не мав читача своїх творів, щоб так цілковито його зрозумів, як саме вона. Її письмо дало йому таку сильну спонуку до дальшої праці, що йому не стало часу на скору листовну відповідь.

І так між ними почалося листування, що тривало довгий час. Герда писала йому про її настрої та мрії, що їх розснювала в тихих годинах, а Уліюс мережав у відповідь потрохи еротичну канву у фантастичних колірах. Її його листи давали їй уявлене щастя, що її вколисувало.

Минали роки. Але життя примушувало її віддаватися за одного солідного урядничину з провінції, що був цілковитим контрастом до її вимріяного ідеалу. Та він давав їй одне: незалежність від її батьків — і вона, без довгої надуми, згодилась. Про своє вінчання вона повідомила коротко Уліюса. Від тієї хвилини скінчилося їх листування. Невже заболіла його та її холодна, формальна чемність?.. Вона цього догадувалась і вже більше не намагалась продовжувати цей гарний епізод її життя, що так потонуло у прозі буднів.

Її життя пливало вже одноманітно при боці чоловіка, що її любив і шанував, але ніяк не розумів глибших струн її душі. Прибули діти, а з ними шоденна журба й вони заглушили всі ті відгуки, що вставали із глибин душі. Але в довгі вечори, коли її чоловік сидів у клубі, а діти вже поклалися спати, вона добувала поштів Уліюса таї читала їх без утоми і живо. Читала вона про авантурнічії пригоди, які він аналізував та про одурачну пристрасть жінок, яких він описував, про шал любови та про гріховні ночі у великих містах та про все що сповняло життя або красою або проклятом. Її вечорі, коли вона сама собі належала, були для неї маленьким святом, малою прогулянкою в давно забуту країну мрій.

Одного дня захворіла Герда й за порадою лікарів мусіла в одній із берлінських санаторій піддатись операції. Коли вже видужувала й сиділа раз у саді санаторії в теплом сонячному сяйві, побачила схиленого чоловіка, що поволі

проходжувався. Його лице нагадувало Уліюса. В сестри-жалібниці вона довідалась, що це справді поет Уліюс, що він безнадійно хворий, що він уже доживає останні місяці свого життя, які ось тут переводить. Герда найшла нагоду до балачки з Уліюсом. По кількох конвенціональних словах сприяла бесіду на духовні та естетичні теми. Говорила про його твори з таким гарячим захопленням, як колись давно з листами і відтоді відбували часто свої проходи спільно.

— Чи багато любив ти в своєму житті, Уліюсе? — запиталась Герда одного дня Уліюса в балаці і помітно тремтіння її голосу зраджувало зворушення в душі, яке вона старалась приховати.

— І так — і ні! — відповів Уліюс. — Як ти хочеш зрозуміти, чим є та любов узагалі. Сказати ніхто не зрахає короткохвилинних пригод. Її правді любив я тільки одну-єдину жінку, якої ніколи в житті не бачив. Подумайте собі, один день я дістав з провінційального містечка мрійливий, залюблений лист, підписаний іменем „Евеліни“, одним іменем із постатей жінок у моїх творах. Я відповів і почалося листування, з якого Евеліна розкрила мені цілі скарби своєї душі. Її стать прийняла в моїй душі реальні форми, мені здавалось, що її бачу й що вона живе біля мене. Ой, я знаю, що вона була прекрасна, моя Евеліна, що то була краса, якої не стрічається часто. І висока мусіла бути й горда, і здається мені, мусіла мати сині як море розмірні очі й довге, буйне русе волосся. Але ж одного дня повідомила мене, що померла і я вже більше не писав до неї.

Герда могла йому сказати, що та мала про старкувату жінку, якої ніхто не назвав би любов'ю, а яка ось тепер іде біля нього, що це Евеліна і що та велика, єдина любов у його житті — то був великий фантом, оманна, але він не могла спромогтись на те, щоб так болісно крити йому очі й його розчарувати. Не могла забирати смертельно хворому поетові його красної омани, що так опрошлювала його злигодні важкого життя. Поеклав м. н. н.

Пій XII. входить в обов'язки вселенського архієрея.

ВАТИКАНОВІ ПРИВЕРНУЛИ НОРМАЛЬНИЙ ВИГЛЯД.

Всі мешкання, приготівані у ватиканській д'яллі з нагоди конкляве, вже розібрано, келі кардиналів усунено та зліквідовано. Ватикан прибрал нормальний вигляд. Зате в базиліці св. Петра почали підготову до коронації нового папи, яку визначили офіційно на 12-го березня. „Джорнале д'Італія" повідомляє, що коронація Пія XII-го відбудеться мабуть не в середині базиліки, але у зверхній льоджії, з якої папа після вибору поблагословив маси. Вибір зверхньої льоджії на коронацію дозволить величній масі вірних, що зберуться на площі, добре бачити величавий коронаційний обряд.

ПАПА ПІЙ XII НА ПЕРШІЙ ЗБІРНИЙ АВДІЄНЦІЙ.

В неділю рано Пій XII прийняв пралатів з апостольської камери, якої функції вигасли з вибором папи. Потім папа прийняв групу о. о. Салезіян, яких був протектором. Середи і суботи, як це було у звичці померлого Пія XI, будуть зарезервовані і надалі на авдієнції для молодих подруж. У найближчу середу Пій XII, приймаючи новоженців, з'явиться на першій збірній авдієнції.

ПЕРЕД НОМІНАЦІЄЮ ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ.

Справа номінації нового ватиканського державного секретаря досі невияснена. Італійська преса передбачує, що на це становище папа може покликати дипломата, який не є кардиналом. Такий дипломат дістав би тимчасово

титул заступника державного секретаря, а кардиналом папа іменував би його на найближчому консисторі. Після кардинальської номінації він дістав би повний титул державного секретаря.

У зв'язку з цим часописи пригадують, що Пій X іменував був на якийсь час заступником державного секретаря монс. Меррі дель Валь, який у моменті того призначення не був кардиналом. Кардинальський капелюх він дістав з рук Пія X на найближчому консисторі.

ПАПСЬКИЙ КОНСИСТОР.

Преса передбачує, що небагом після коронації Пія XII скличе консистор, щоб перевести деякі іменування. Між іншими має бути іменованний новий камерлінг. Не виключене, що папа заіменує нових кардиналів. Як відомо, у склад кардинальської колегії входить тепер 61 кардинал.

ПІЙ XII І КВІРИНАЛ.

Агенція Стефані повідомляє з Ватикану про характеристичний епізод, який трапився, коли папа йшов у похід до Сикстинської каплиці, де мав прийняти третій поклін кардиналів. У хвилині коли похід переходив через першу салью, Святіший Отець запримітивши італійського амбасадора при апостольській столиці гр. Півніті Морьяно Кустоца, що стояв навколішках, зупинився і закликав дипломата, щоб підійшов до нього, після чого дуже сердечно стиснув йому руку. Прийняв при цьому дипломати добачують у цьому жесті Пія XII вислів його почуття супроти цілої Італії.

МІН. КВЯТКОВСЬКИЙ ПРОМОВЛЯВ НА РАДІ „ЗВІОНЗКУ ОФІЦЕРУФ РЕЗЕРВИ“.

В неділю відбулося у Варшаві засідання союзної ради „Звйонзку Офіцеруф Резерви“, в якому взяв участь і виголосив промову віцепрем'єр Е. Квятковський.

Пештові посилли з бомбами.

„Скотленд Ярд" веде енергійне слідство у справі поштової пошти з вибуховим матеріалом, що її надано минулої п'ятниці в одному з поштових бюр у Лондоні. Посилку переслали знавцям. Здогадуються, що її вислали члени республіканської ірландської армії.

ЗГИНУВ АРАБСЬКИЙ ДЕЛЕГАТ НА ЛЬОНДОНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЕРУСЛИМ. ПАТ. Адуан Нашашібі, один з делегатів поміркованої арабської партії на льондонську конференцію, змер від ран, які він в суботу дістав. Адуан Нашашібу падали, як він як глядач брав участь у метчі копаного м'яча.

Рапорт про укріплення Лібії.

РИМ. ПАТ. Мусоліні прийняв марш. Бадоліо, який після повороту з Лібії склав шефові італійського уряду звіт про стан оборонних укріплень на західному пограниччі Лібії.

МАРШ. ГЕРІНГ ПРИЇХАВ ДО САН РЕМО

В неділю рано марш. Герінг разом з дружиною переїхав через Геную і в год. 11. приїхав спеціальним поїздом до Сан Ремо.

Неписьменність — велике нещастя одиначі й народу. Вона зупиняє людину й наріз у розвитку до вищих щаблів культурного, господарського й політичного життя. Поведім скрізь завзяту боротьбу з неписьменністю українців! Боротьбу цю найкраще вести за допомогою букваря з читанкою „ДО СОНЦЯ“, що коштує всього 50 сотиків.

І. міжнародні торги Великої Німеччини

Великанський магазин, що ілюструє цілість німецького виробництва.

В неділю відкрили в Ляйпцігу великі весняні торги, яким офіційні чинники надали назву „Перші міжнародні торги Великої Німеччини“. Число виставців на цих торгах доходить числоразом до рекордового числа 10 тисяч, що репрезентують 28 європейських і заморських країв. Переважну більшість творить Німеччина разом з Австрією та Судетами.

Зацікавлення торгами незвичайно велике. З цілої Німеччини і всіх європейських країв приїхали тисячі купців і промисловців. Експонати розміщено в 24 павільйонах у середмісті. Терени торгів охоплюють разом простір 400 тисяч кв. м. Це один великанський магазин, що зображує цілість німецького виробництва, промислу та всяких, найбільш новочасних технічних здобутків. Дуже багато заступлені відділи: машиновий, радіовий, електротехнічний та конфекційний. Сензацію серед відвідувачів викликають малі авта для дітей і молоді, засоблені у функції що відповідають усім вимогам.

Торги відкрив міністр пропаганди Райху д-р Геббельс, який виголосив при цій нагоді довшу промову про господарську політику Третього Райху.

Катастрофа німецького літака в Альпах.

На днях військова стежа віднайшла в Альпах, 40 км. від Ніцеї, останки німецького літака „Далюс“, що розбився ще 24. лютого ц. р. Під останками літака лежали звуаглені тіла 11-ох жертв катастрофи під грубою верствою снігу. Здогадуються, що причиною катастрофи була сильна метелиця з бурею, підчас якої літак розбився об один з верхів Альп. Літак курсував на шляху Берлін—Рим—Балгарські острови—Барселоно.

19-го березня не буде науки.

Міністр віроісповідань та освіти видав розпорядок, що день 19-го березня залишиться у Польщі святом так, як його святкували за життя марш. Пілсудського. В тому дні не буде шкільної науки.

За що арештували діячів з „Фронту Національної Єдності“?

На іншому місці містимо коротку згадку про те, що у признаному мешканні редактора „Українських Вістей“ Степана Волинця та в його редакційному бюро поліція перевела ревізію, його самого арештувала та перевезла на переслухання до Станіслава. Цю вістку треба доповнити тим, що ред. Степан Волинець залишився у в'язниці у Станіславові з вивезенням туди передтим видавцем „Батьківщини“ й „Українських Вістей“ п. Василем Крохмалюком й арештованими там діячами станіславської області ФНЕ м-ром Михайлом Кушніром, м-ром Рогатинським та М. Кіндратом.

Інциденти на совісько-манджурському кордоні

ТОКІО. ПАТ. Агенція Домей повідомляє з Гейкінгу про два інциденти, що трапилися на совісько-манджурському кордоні. В суботу рано трьох совіських кінотчиків нелегально відікало на манджурську територію обстрілюючи прикордонні стежі близько Суїфенго у провінції Кірін.

Другий інцидент трапився в неділю в год. 8-й рано. 40 воєнків, що належать до совіської

прикордонної сторожі, передісталось на манджурську територію близько Кваніеттої на північ від смуги Суїфенго у провінції Кірін. Совіські воєнки обстрілювали стежу складену з 20 манджурських воєнків.

Манджурський уряд склав енергійний протест у генерального консула Совіського Союзу в Харбіні у зв'язку зі згаданими інцидентами.

Національна Еспанія вестиме незалежну політику.

У розмові з кореспондентом „Дейлі Хронікльс“ у Барселоїні ген. Франко ще раз підкреслює охоту одержати повну незалежність політики національної Еспанії. Навіть пядь еспанської землі не дістанеться під якебудь чуже панування — запевнив ген. Франко. Нова Еспанія не керуватиметься ані ідеєю реваншу ані невизнати. Світ мусить це зрозуміти. Перемога без угоди була б пустим тріумфом. Хочемо бути приятелями навіть тих, що досі були на-

шими ворогами. Коли наші вчорашні вороги захочуть щиро співпрацювати з нами, Еспанія своїм власними силами зможе відискати місце, яке їй в Європі належить.

ЕСПАНИЯ ВИННА ІТАЛІЇ 8 МІЛІАРДІВ ЛІРІВ.

ПАРИЖ. ПАТ. „Експельзіор" обраховує, що довг, який національна Еспанія затигнула в Італії за всякого роду доставки, доходить до 8 мільярдів лірів.

Гостина мін. Гоґоре Гафенку у Варшаві

На іншому місці пишемо про приїзд румунського міністра закордонних справ Г. Гафенку до Варшави.

В часі свого побуту у столиці Польщі мін. Гафенку в суботу перед полуднем склав вітунти мін. Беккові, прем'єрові ген. Сігалковському, марш. Сьміталову-Ридзюві та склав вінок на гробі невідомого воєнки. Пополудні мін. Гафенку відвідали мін. Бек та прем'єр Сігалковський. Вечором мін. Бек виїхав для мін. Гафенку з довжиною обід. Ще того самого дня приймав мін. Гафенку проф. Серпінський, як заступник голови польсько-румунського товариства.

В неділю перед полуднем мін. Гафенку взяв участь у засіданні комітету польсько-румунського пресового порозуміння. В полудне відбулося сидання у президенти держави, якого через недугу заступив марш. Сьмітал-Рида. Вечором гостив міністра Гафенку і його дружину обідом румунський амбасадор Франасонічі. В цьому обіді взяли участь польські міністри та інші достойники.

В пополудневих годинах в неділю мін. Гафенку склав вінок на ступнях Бельведеру та оглянув Бельведерський музей.

ПІЙ XII. ВХОДИТЬ В ОБОВ'ЯЗКИ ВСЕЛЕНСЬКОГО АРХИЕРЕЯ.

ВАТИКАНОВІ ПРИВЕРНУЛИ НОРМАЛЬНИЙ ВИГЛЯД.

Всі мешкання, приготувані у ватиканській чалаті з нагоди конкляве, вже розібрано, келі кардиналів усунуто та зліквідовано. Ватикан прибрав нормальний вигляд. Зате в базиліці св. Петра почали підготову до коронації нового папи, яку визначили офіційно на 12-го березня.

„Джорнале д'Італія" повідомляє, що коронація Пія XII-го відбудеться мабуть не в середині базиліки, але у зверхній льоджії, з якої папа після вибору поблагословив маси. Вибір зверхньої льоджії на коронацію дозволить великій масі вірних, що зберуться на площі, добре бачити величавий коронаційний обряд.

ПАПА ПІЙ XII НА ПЕРШІЙ ЗБІРНИЙ АВДІЄНЦІ.

В неділю рано Пій XII прийняв пралатів з апостольської камери, якої функції вигасли з вибором папи. Потім папа прийняв групу о. о. Салезіян, яких був протектором. Середи і суботи, як це було у звичці померлого Пія XI, будуть зарезервовані і надалі на авдієнції для молодих подруж. У найближчу середу Пій XII, приймаючи новоженців, появиться на першій збірній авдієнції.

ПЕРЕД НОМІНАЦІЄЮ ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ.

Справа номінації нового ватиканського державного секретаря досі невияснена. Італійська преса передбачує, що на це становище папа може покласти дипломата, який не є кардиналом. Такий дипломат дістав би тимчасово

титул заступника державного секретаря, а кардиналом папа іменував би його на найближчому консисторі. Після кардинальської номінації він дістав би повний титул державного секретаря.

У зв'язку з цим часописи пригадують, що Пій X іменував був на якийсь час заступником державного секретаря монс. Меррі дель Валь, який у моменті того призначення не був кардиналом. Кардинальський капелюх він дістав з рук Пія X на найближчому консисторі.

ПАПСЬКИЙ КОНСИСТОР.

Преса передбачує, що небагато після коронації Пій XII скличе консистор, щоб перевести деякі іменування. Між іншими має бути іменованний новий камерлінг. Не виключене, що папа заіменує нових кардиналів. Як відомо, у склад кардинальської колегії входить тепер 61 кардиналів.

ПІЙ XII І КВІРИНАЛ.

Агенція Стефані повідомляє з Ватикану про характеристичний епізод, який трапився, коли папа йшов у похід до Сикстинської каплиці, де мав прийняти третій поклін кардиналів. У хвилині коли похід переходив через першу сажу, Святий Отець заприпитав італійського амбасадора при апостольській столиці гр. Пініяті Морьяно Кустоца, що стояв навколішках, зупинився і закликав дипломата, щоб підійшов до нього, після чого дуже сердечно стиснув йому руку. Приявні при цьому дипломати додають у цьому жесті Пія XII вислів його почування супроти цілої Італії.

За що арештували діячів з „Фронту Національної Єдності“?

На іншому місці містимо коротку згадку про те, що у приватному мешканні редактора „Українських Вістей“ Степана Волинця та в його редакційному бюро поліція перевела ревізію, його самого арештувала та перевезла на переслухання до Станіслава. Цю вістку треба доповнити тим, що ред. Степан Волинець залишився у в'язниці у Станіславі з вивезенням туди передтим видавцем „Батьківщини“ й „Українських Вістей“ п. Василям Крохмалюком й арештованими там діячами станіславської області ФНЕ м-ром Михайлом Кушніром, м-ром Рогатинським та М. Кіндратом.

Причина арештування невідома. Знає П тільки краківський всезнайко „ІКЦ“, який твердить тільки допускається злочину державної зради. Цікаве, чим арештовані могли допуститися державної зради, коли вони працювали в легальній політичній організації? Але в очах „ІКЦ“ кожний українець нічого іншого не робить тільки до пускається злочину державної зради.

У зв'язку з останнім арештуванням поліція переслухала у п'ятницю провідника ФНЕ п. Дмитра Палієва.

Інциденти на совісько-манджурському кордоні.

ТОКІО. ПАТ. Агенція Домей повідомляє Гейсінгу про два інциденти, що трапилися на совісько-манджурському кордоні. В суботу рано трьох совіських кіннотчиків нелегально вітало на манджурську територію обстрілюючи прикордонні стежі близько Суїфенго у провінції Кірін.

Другий інцидент трапився в неділю в год. 3-й рано. 40 вояків, що належать до совіської

прикордонної сторожі, передісталось на манджурську територію близько Кваїнгої на північ від смуги Суїфенго у провінції Кірін. Совіські вояки обстрілювали стежу складену з 20 манджурських вояків.

Манджурський уряд склав енергійний протест у генерального консула Совіського Союзу в Харбіні у зв'язку зі згаданими інцидентами.

Національна Еспанія вестиме незалежну політику.

У розмові з кореспондентом „Дейлі Хронікль“ у Барселоні ген. Франко ще раз підкреслив охоту зберегти повну незалежність політики національної Еспанії. Навіть пядь еспанської землі не дістанеться під якебудь чуже панування — запевняв ген. Франко. Нова Еспанія не керуватиметься ані ідеєю реванжу ані ненависті. Світ мусить це арозуміти. Перемога без угоди була б пустим тріумфом. Хочемо бути приятелями навіть тих, що досі були на-

шими ворогами. Коли наші вчорашні вороги захочуть ширю співпрацювати з нами, Еспанія своїми власними силами зможе віднайти місце, яке їй в Європі належить.

ЕСПАНИЯ ВИННА ІТАЛІ 8 МІЛІАРДІВ ЛІРІВ.

ПАРІЖ. ПАТ. „Експельзіор" обраховує, що довг, який національна Еспанія затинула в Італії за всякого роду доставки, доходить до 8 мільярдів лірів.

Гостина мін. Гафенку у Варшаві.

На іншому місці пишемо про приїзд румунського міністра закордонних справ Г. Гафенку до Варшави.

В часі свого побуту у столиці Польщі мін. Гафенку в суботу перед полуднем склав візиту мін. Векрові, прем'єрові ген. Складковському, марш. Сьмігліну-Ридзюві та склав вінок на гробі невідомого вояка. Пополудні мін. Гафенку відвідали мін. Бек та прем'єр Складковський, вечором мін. Бек видав для мін. Гафенку з дружиною обід. Ще того самого дня приймав міністра Гафенку проф. Серпінський, як заступник голови польсько-румунського товариства.

В неділю перед полуднем мін. Гафенку взяв участь у засіданні комітету польсько-румунського пресового порозуміння. В полудне відбулося снідання у президентській державі, якого через недугу заступив марш. Сьміглі-Ридз. Вечором гостив міністра Гафенку і його дружину обідом румунський амбасадор Франасовічі. В цьому обіді взяли участь польські міністри та інші достойники.

В пополудневих годинах в неділю мін. Гафенку склав вінок на ступнях Бельведеру та оглянув бельведерський музей.

МІН. КВЯТКОВСЬКИЙ ПРОМОВЛЯВ НА РАДІ „ЗВІОНЗКУ ОФІЦЕРУФ РЕЗЕРВИ“.

В неділю відбулося у Варшаві засідання союної ради „Зайонзку Офіцеруф Резерви“, в якому взяв участь і виголосив промову віцепрем'єр Е. Квятковський.

Пештові посилки з бомбами.

„Скотленд Ярд" веде енергійне слідство у справі поштової посланки з вибуховим матеріалом, що її надано минулої п'ятниці в одному з поштових бюр у Лондоні. Посланку переслали англійцям. Здогадуються, що її вислали члени республіканської ірландської армії.

ЗГИНУВ АРАБСЬКИЙ ДЕЛЕГАТ НА ЛЬОНДОНСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЕРУСЛИМ. ПАТ. Адуан Нашашібі, один з делегатів поміркованої арабської партії на льондонську конференцію, вмер від ран, які він в суботу дістав. Адуана Нашашібу напали, як він як глядач брав участь у метчі копаного м'яча.

Рапорт про укріплення Лібії.

РИМ. ПАТ. Мусоліні прийняв марш. Бадоліо, який після повороту з Лібії склав шефові італійського уряду звіт про стан оборонних укріплень на західному пограниччі Лібії.

МАРШ. ГЕРІНГ ПРИХАВ ДО САН РЕМО.

В неділю рано марш. Герінг разом з дружиною переїхав через Геную і в год. 11. приїхав спеціальним поїздом до Сан Ремо.

Неписьменність — велике несчастья одинокі й народу. Вона зупиняє людину й наріз у розвитку до вищих щаблів культурного, господарського й політичного життя. Поведім скрізь завзяту боротьбу з неписьменністю українців! Боротьбу що найкраще вести за допомогою букваря з читанкою „ДО СОНЦЯ“, що коштує всього 50 сотиків.

І. міжнародні торги Великої Німеччини

Великанський магазин, що ілюструє цілість німецького виробництва.

В неділю відкрили в Ляйпцігу великі весняні торги, яким офіційні чинники надали назву „Перші міжнародні торги Великої Німеччини“. Число виставців на цих торгах доходить цим разом до рекордового числа 10 тисяч, що репрезентують 28 європейських і заморських країн. Переважну більшість творить Німеччина разом з Австрією та Судетами.

Зацікавлення торгами незвичайно велике. З цілої Німеччини і всіх європейських країн приїхали тисячі купців і промисловців. Експонати розміщено в 24 павільонах у середмісті. Терени торгів охоплюють разом простір 400 тисяч кв. м. Це один великанський магазин, що зобразовує цілість німецького виробництва, промислу та аських, найбільш новочасних технічних здобутків. Дуже багато заступлені відділи: машиновий, радіовий, електротехнічний та конфекційний. Сензацію серед відвідувачів викликають малі авта для дітей і молоді, засоблені у функції що відповідають усім вимогам.

Торги відкрив міністр пропаганди Райху д-р Гебельс, який виголосив при цій нагоді довшу промову про господарську політику Третього Райху.

Катастрофа німецького літака в Альпах.

На днях військова стежа віднашла в Альпах, 40 км. від Ніцеї, останки німецького літака „Далюс“, що розбився ще 24. лютого ц. р. Під останками літака лежали зуглені тіла 11-ох жертв катастрофи під грубою верствою снігу. Здогадуються, що причиною катастрофи була сильна метелля з бурею, підчас якої літак розбився об один з верхів Альп. Літак курсував на шляху Берлін—Рим—Балеарські острови—Барселона.

19-го березня не буде науки.

Міністр віроісповідань та освіти видав розпорядок, що день 19-го березня залишиться у Польщі святом так, як його святкували за життя марш. Піасудського. В тому дні це буде шкільної навки.

Сторінка без політики.

Винаходи, на які чекає наше століття.

Ми живемо у столітті щораз-то нових винаходів. Мало нових земель і недоступних закутків відкриваємо, але винаходимо щораз-то нові способи, щоб нам було легше жити. Дехто каже, що від цього життя стало важче, все-ж на цікаві новини не може нарікати ніхто, навіть автор „Сторінки без політики“, що щодня му- сить записати нову сторінку новин.

У XIX столітті вчені та звичайні смертники були переконані, що після винаходу того віку не може бути ніяких більших і що це завер- шення поступу. Наш вік має зовсім протилежне переконання, а саме, що він щойно починає по- лу велику добу винаходів, що перемінатимуть спосіб життя. Американський учений С. С. Фар- нас видав книжку „Найближче століття, в якій горітимуть головні проблеми науки, що будуть на черзі. Він тримається строго наукового ґрунту і не дає волю своїй фантазії.

Синтетичні вироби.

Живемо у столітті хемії. Органічній хемії вдалося досягнути сотні синтетичних виробів, яких природа не знає. Те, що цікавить людей найбільше — продовження життя та відмоло- дження належить покищо до царини експери- ментів. Багато субстанцій, що мають велике практичне значіння не піддаються ще синтезі: на 12 основних гормонів необхідних для життя всього два можна було витворити синтетичним способом, лабораторійно. Т. зв. синтетичні тра- влення покищо недоступні для такого виробу, синтетична пожива це ще таємниця будуччини. Найважливіша річ великої біологічної ваги бу- ла б винайти синтетичний холестерол тому, що гормони та вітаміни виводяться від холе- стеролу. Хеміки сподіваються, що колись ви- вядуть теж закони, за якими люди унаслідку- ють різні прикмети.

Рідоти, що розпускають матеріали.

Друга проблема хемії — знати рідоти, що могли б розпускати всяку матерію. Таких рідот є вже сотні і їх кількість зростає з кож- ним роком; ніодна з них не розпускає целюло- зу. Коли її винайдуть зачнуть виробляти штуч- ну нитку, що заступить шовк. Тепер уже маємо різні синтетичні матерії, які випередили при- роду. Завдяки розтворі одного мінералу по- ширився колись дуже дорогий алюміній, тепер дешевий. Усякі ляки, фарби та перфуми, все це фабричні вироби, завдяки хемії. А кілька є сподук усяких металів! Тепер працює хемія над штучним кавчуком, штучним папером, штучною шкірою.

Енергія в атомах.

Атомічна фізика шукає способу, як схопи- ти енергію, пригнену в атомах матерії. Пів фун- та матерії має таку силу, що можна б ним, пу- стити в рух 30.000 тоннний корабель з Амери- ки до Англії. Річ тільки в тому, щоб „вибухати“ через усі атоми. А для цього здається треба (так собі уявляють досі) ще більшої енергії, щоб спричинити такий вибух. Це зовсім такса- мо як з виробом золота: можна зробити мілі- грам витративши на нього стільки, скільки варг грам чи може деку. Покищо це мрія, над якою ні перестали працювати вчені.

Машини заощажують працю.

Найбільше вчених та винахідників працює над практичними машинами. Розвиток техніки має передчасні на меті заощадити людям пра- ці. Машина працює швидше, точніше, дешеві- ші та довше. Фарнас бідається, що в Америці нема ще машин, щоб при живах обійтись без людей, до самостійного доення коров, до ви- робу негод, до чистки бавовни, конопля, ка- кала. Різні машини, що заступають урядов- ців, робить за три години працю, 1000 годин людини. Є машини, що сортиють тютюн, ула- жують на вагони, ацилюють ліфти, оброблюють

ли у переїзді з такою точністю, з якою ніколи людина не могла б виконувати праці довший час. Ідеалом була б людина, що тільки вигадує нові речі, „творить“, а все те, що можна звести до машинальної праці залишає машинам.

Природна енергія.

Машини мусять розв'язати велику справу рушійної сили, саме потрібної для різних ма- шин, до чого досі вживаємо природних земних багатств. Вугілля та нафти не може вистати безконечно, тимбільше, що їх щораз більше треба до фабрик, авт, винаходів. Покищо ще не використані великі збірники води, як дже- рело енергії — моря, ріки, водопади. Невико- ристані теж вітри ані для млинів, ані для кораб- лів ні літаків. Найважливіше питання: чи не мож- на б схопити сонячного тепла — досі нерозв'яз- ане практично. З рослин також не маємо ще повного вжитку: не всі з них можемо їсти, пе- реробляти на матеріали чи ліки. Не інакше сто- їть справа з освітленням; електрична лампка все ще дуже дорога, а думка, щоб використати „безплатне світло“ мільонів світильників не при- кладана практично. Радіоактивні тіла з безмеж- ним запасом енергії та тепла — небезпечні для людського організму.

Комунікаційні засоби.

З комунікаційних засобів залізниця поволі зникає з поверхні землі. Вона вимагає ве- личезних капіталів і невпинної контролі над щораз довшими шляхами-рейками. Люди мо- жуть переїжджати з місця на місце швидше та вигідніше, ніж залізницею — автами, автобу- сами, літаками. Авто буде щораз більше доско- налитися і зможе їхати 160.000 км. не псую- чись. Літак перевезитиме людей з Нью Йорку до Лондону за 10 годин, — може ще швидше. Смертельних випадків щораз менше — на 16 мільонів кілометрів переїзду пасажирських лі- таків трапляється одна смерть.

Телевізія дасть небагато людям нагоду стежити у себе в хаті за подіями, що десь од- носчасно відбуваються у світі, — у телефоні можна буде чути якнайвірніший голос розмо- ви, а головне радіо можна буде носити при собі в кишені. Жінка пригадавши собі щось на вулиці зможе розмовляти з чоловіком, який сидить дома, чи навапки.

Мінерали.

Мінерали у надрах землі ще дуже багаті, але люди видобувають їх щораз швидше і що- раз частіше виробляють з них не тільки необ- хідні предмети, але і дрібниці для буденної приємності. Алюміній добуваємо тепер у міс- цях землі, де вона має його 50 відсотків, але на поверхні цілої землі алюмінія нема більш як 7 відсотків! У морі плаває золото, і якщо його видобути звідти, то можна б цілу земну кулю вилити золотим пішеходом. Автім у мор- ській воді воно знаходиться в одній мільйонній пропорції; досі туди за ним не шукають.

Міліярди пропадають на полях.

Хліборобство досі не працює під опікою вчених, щоб могло використати силу землі та хемічних винаходів як слід. Коли господарство переміниться у промислове підприємство, тоді кожна хата хлібороба матиме хемічну фабри- ку, машини та всякі апарати. Вже тепер відомо, що багато рослин можна використати для та- ких виробів як газу та алькоголю. Щороку на полях пропадають мільярди серед невикори- станих відпадків соломи, висівок, травинок то- що з них можна вироблювати папір, усякі ма- теріали до буденного вжитку, так як з відпад- ків сукини чи дерева виробляємо папір.

Синтетичний харч.

Велике питання науки, на яке чекаємо кож- ного дня, зв'язане з новим способом поживи, т. зв. синтетичної, вироблюваної в лабораторіях, що могла б заступити плоди природи. Великий Бертельс вже думав про таку поживу. „Таблет- ки“ чи порошки замість великого обіду на та- рілках упростили б життя мільйонам. Але тру- дності в тому, що харч, щоб був страшний му- сить мати теж свої розміри, бо шлунок вимагає праці. Найважливіше, щоб люди бідні не витрача- ли всього свого заробітку на прохарчування, ні посливни ні третини, ані щоб увесь вільний час тратили для заробітку на прожиток. Усі штуч- ні харчі повинні бути дешевіші, як природні. Але чи можна буде штучними виробами засту- пити яблук, хліб, мисо, сумніваємось.

„Союз Українських Купців“.

Львів, вул. Гродзіцьких ч. 1/П. пов. - Тел. 256-59.

об'єднує все наше купецтво і промисел, — — — дає поради і поміч при оснуванні крамниць і промислу,

інформує у справах джерел закупу і цін, влаштовує курси купецького дошкolu видає фаховий журнал „Торговля і Промисел“ та фахову бібліотеку.

Купці і кандидатів на купців! Читайте та переказу- чуйте єдиний фаховий торговельно-промисловий жур- нал. — Всі читальні і бібліотеки! Запишіть своїх членів купецькими та промисловими справами.

492

1-4

Чарлі Чаплін має 50 років.

ДЕ ВІН УРОДИВСЯ?

Ще їх не має, але 16. квітня буде їх мати. Де він народився? Неодне місто у світі твердить — зовсім як у відношенні до Колумба — що у льому стояла колиска того, що винайшов на ра- дість мільйонів тип „Шарль“. Поправді Чарлі Спенсер Чаплін уродився під ч. 287 Кенсінгтон- ської вулиці, на льондонському передмісті, зва- ному Брікстон, де часто давали мандрівні про- вісціальні трупи. Його батько був російським жидом — співаком і коміком в однім панопті- кум. Мати Чапліна була католичка з мішаною кров'ю англійки та італійки. Вона мала ще одну кров найважливішу для кар'єри свого сина: арта- стичну, бо була танцюристкою в мандрівному цирку, а часто виступала теж як драматична ар- тистка в малих театриках. Її псевдонім був Фльо- ранс Гарлей. Був такий час, що вона виступала теж в оперовій трупі, але найчастіше мусіла за- робляти на життя своїх двох хлопців як... швач- ка. Старший Сидней був на два роки старший від Чарлі. Ці діти виховалися в нужді у льон- донській дільниці жидацьких емігрантів з ціло- го світа званій Вайтчепел. Чарлі Чаплін мав у- сього 5 років, коли вмер йому батько — збоже- волівши.

Жест злочинця.

У різних американських стейтах неодна- ково засуджують людей на смертну кару. У стейті Ютаг панує звичай, що засудженця стрі- ляють. Саме недавно трапився випадок, що 39- літній душегубець Джон Дірінг запропонував іншу кару для себе. Перед смертю він заявив, що готов віддати свої очі, щоб урятувати зір сліпому. На ньому мали зробити експеримент, чи можна його здорові очі перещипити хворо- му. Перед присудом він випив склянку роуму на злоровля священника, що його висповідав, сво- го вартового та на свою смерть. Дірінг витри- мав із найбільшим спокоєм підготовчі заходи до операції і станув перед п'яти вояками, що мали його розстріляти.

ГУМОР.

РЕЖНИЦЯ.

Два визначні артисти сиділи за столом і розмовляли на тему мови, яка вона неточна.

— Возьмімо, наприклад, такі загально по- ширені слова як „багато“ і „мало“. Чи можна подати дефініцію, яка різниці між ними?

— Чому ні? Возьмімо цеглу. — Якто це- глу? — Коли хочеш одною цеглою збудувати дм то це мало, коли одна впаде тобі на голо- ву, то це багато

Королева
леду

— Нові польські станиці. На області стариниславівського повстання подальші поширення акції ґрунтування безвідсоткових кас, що зміцнює діяльність польських ремісничих кооперативів. В останньому часі powstało 8 нових безвідсоткових кас, з того 3 в самому Станиславові, решта в Маріянополі, Лисці, Богородчанській, Галичі та Кінчаках Нових, в яких живе велике число польських повоевничих кооперативів. Додатково такі каси в Волехові, у Кичині, в Болохові, Коломиї, в Делятині, в Людзівці та Бешівцях, повіт Рогатин, у Сколім і також у Стані й Заболотній. — В селі Почининіх біля Тернополя збудовано прекрасну польську школу, якою піклуються саєри з Тернополя. У Львові посвячено й передано студентами

користування ще один польський „Дом Академіки ім. маршала Сьміґаго Ридла“. — В Кляучеві Великим, повіт Коломия, відбулось посвячення і відкриття „Відпочинкового Дому“ польських учителів.

— Арештування функціонерів збірної громади. Поліційні органи затримали і відставили — як подають урядово — до судового арешту в Залішках Гаврила Безпалка, Михайла Жукевича, Льва Якубішина та Івана Янишина, всіх функціонерів збірної громади в Угринівцях, задовжнього повіту, за зловживання, доконані від низки років при стяганні податків. Припинили забирати частину цих податків для себе. Сума вкрадених грошей, яку досі встигли вилучити, становить 3.816 зол.

— Підпалили стирти. Вчора невідомі справці підпалили 3 стирти збіжжя на шкоду власника майна Караз Войцеховського в Лісниках, пов. Березани. Збіжжя було зложено поза обсягом фільварку.

— Напад на шляху. Дня 1. ц. м. якісь 3 бандити напали на шляху в Яблоніві, перемішлянського повіту, на фірманку, в якій їхали вчителі Ядвіґа Штайнівна, Марія Колодник і Володимир Остапович, усі з Яблонова, домагаючись видачі грошей. Наслідком алярму нападення грабінники втікли, вирвавши перед тим Марії Колодник торбинку і зарукавок.

— Касовий вліт до гімназії в Стрию. Вночі 2. ц. м. невідомі злочинці влізли через незамкнене вікно до канцелярії II. гімназії у Стрию, де розбили огнетреваю касу, забрали з неї готівку 40 золотих, радіо та ввізковий телефон вартості 115 зол. Цей самої ночі мабуть ті самі злочинці дісталися до канцелярії приватної української жіночої гімназії, що є в тому самому будинку на партері. Тут зрабували готівку коло 50 золотих. Слідча влада стежить за злочинцями.

— Зневаження державної емблеми. ПАТ повідомляє, що в Застіночку, теребовельського повіту, хтось замалював державну емблему на поштової скрині, вміщеній на домі „Товариства Школи Людовей“. Влада шукає енергійно справляти чи справців.

— Вбивство у Станіславівщині. В часі, коли в хаті голови читальні „Прогресу“ в селі Добризнах, станіславівського повіту, відбувався нарада громадян у справі самоврядних виборів, хтось стріляв через вікно та поцілившись крісоловою кулею учасника наради господаря Запужляка Василя. Важко раненого Запужляка перевезли до шпиталю у Станіславові, де він на другий день помер. Хто стріляв і з якою метою — це повинна прояснити поліція.

— Профанізація гробів родини Волянських. Якісь чорні дуки дісталися оніди до родинної гробниці графів Волянських у підземеллі римокат. костела в Ріпинцях, бучацького повіту, і перевернули в гробу покійників усе горілом, шукаючи мабуть золотої шаблі гр. Волянського, яку дав йому перед 40 роками папа.

— В Чехії та Словаччині зростає антисемітизм. Організації чеських інженерів і лікарів ухвалили на своїх зібраннях, щоб обмежити доступ жидів до їх фахів.

Зі судової салі.

ЗА ОБРАЗУ ПОЛЬСЬКОГО НАРОДУ.

В п'ятницю 3. ц. м. відбулась перед окружним судом д-ром Цибульським у Львові розправа проти о. Миколи Землинського, декана і пароху Яричева Старого. Прокуратура закидала йому, що він дня 28. травня м. р. в канцелярії міської управи в Яричеві перед присутніми там урядовцями мав заявити на тему смерті о. п. полк. Е. Конавальця: „Це зробили ви, він жив за ваші гроші“.

О. декан Землинський заявив на розправі, що він сказав це жартом, маючи на увазі не польський нарід, тільки урядовця, з яким розмовляв і сформулював свій жарт у схвильованні, коли почув іронічні заяви про пок. Конавальця.

Суд засудив о. Миколу Землинського на два місяці безоглядного арешту за образу польського народу. Обвинувачував віцепрокуратор Філат, боронив м-р Кальба.

Оборона вносить відклик від цього засуду до апеляційного суду.

ЗА ПРОМОВУ НА СВЯТІ ШЕВЧЕНКА.

Дня 2. березня ц. р. відбулась перед окружним судом у Золочеві розправа проти Василя Станіславського з Нестанич, радехівського повіту, обвинуваченого в тому, що в березні 1938. року виступив на реферат на Шевченківському з'їзді, в якому „закликав неспівати гімн України“ (слова акту обвинувачення) до віді-рвання податково-східних земель від Польщі.

закінчуючи реферат словами: Борітеся — поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля свята!“

Суд відложив розправу для переведення дальших доказів.

Обвинуваченого боронив м-р Євген Олеський.

§ Посмертні згадки.

ВАСИЛЬ СОЧИНСЬКИЙ.

Дня 27. ц. р. вмер у Луцьку українець з Поділля, що виїхав у 1920 р. на еміграцію з урядом УНР, Василь Сочинський. Опинившись на Волині, небіжчик дістав посаду в Рільному Банку, яку займав до останніх хвилин життя. Не беручи участі в політичному житті, В. Сочинський не переставав по старій звичці з Поділля цікавитись українськими культурними справами, зокрема й особливо — видавничими.

Цей заходами небіжчика В. Сочинського виїхав у Львові в 1921 р. з друкарні Наук. Т-ва ім. Шевченка перша друкована на цих наших землях евангелія українською мовою (під фірмою Видавництва „Поділля“, ч. 7). Цікавлячись церковними виданнями українською мовою, небіжчик брав участь у працях місцевої перекладової комісії. Він же був першим ініціатором Видавничого Т-ва в Луцьку ім. князя Константина Острозького; книжку цього видавництва, присвячену діяльності його патрона, недавно сконфіскували, про що „Діло“ подавало в новинах.

Похорон Василя Сочинського відбувся в Луцьку дня 1. березня. За труною небіжчика ми бачили майже всю луцьку українську інтелігенцію а перед труною — учнів української гімназії і численні вінки, прикрашені жовто-блакитними стрічками. В. Й. Пі В. О.

Дописи.

СТАНІСЛАВІВ.

Гостина театру ім. Котляревського. У пашову місті гостив український театр ім. І. Котляревського і виставив такі п'єси: „Маруся Богуславка“, „Дайвірний чоловік“, „Парици Груай“, „Зоря над Почаєм“, „Карка з Льолою“ і „Шаріка“. За шість днів побуту театр був постійно битком набитий. Усі вистави пройшли з великим успіхом. На першій виставі повитав артистів д-р Ю. Олеський, представники драматичного гуртка „Сфінкс“ вручили театрові кіш хітів. В тиждень відбулась панакіда за бл. п. Бенцала в катедрі, яку справляло 5 священників під звуки муж. хору „Думка“. Про гру артистів, стріф і декорації театру ім. І. Котляревського приходиться говорити в суперлативах. Згадувати одного, того чи іншого, було б кривою для цілої трупи. Блазальний змостував апаменту піліот і таку преднайну машину, що дошукуватись там чогось слобого — не легка справа. Угнєммо собі, як виглядали б вистави театру, коли б Блазальний не потребував рахуватись з малою сценою та зі скромними фінансовими засобами. Строр у йованій виоталі прекрасні, декорації киоти Боровица захоплювали. — З приводу останніх вистав театру ім. Котляревського треба зробити декілька заваг під адресою господарів салі „Сокола“. Галаємо, що для добра самого „Сокола“ коночно треба авести оточні білети на долни. Щоб не було загрозливого натовпу, краще доставити кілька радів сидячих місць. Треба позакладати вентилятори, бо відчинювання вікон підчас аній на сцені спричинює, що до салі адираться вуличний гамір. Адміністрація мусить подбати, щоб крісла не рипали так болоче, що коно аж під серцем ріже. На те все „Сокола“ мусить авати фонди: змивилися гроші на будову салі, мусить аватися і на її поліпшення.

Б. Л.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНІ Волин на планікостям суеві і шовки, дешево і добре купиш у фірмі **РОЖА БОТВІН** в нововідкритім льокалоу **ул. Ботвін 9.**

ТЕРНОПІЛЬ.

В 125-ті роковини уродин Шевченка. Дня 12. березня ц. р. відбудється в Тернополі заходом усіх місцевих установ репрезентативний концерт у 125-ті роковини уродин Шевченка.

Вне по виборах... Не ажажати на заклик а пентру і Пок. Комітету в Тернополі в справі самостійних виборчих ают отой громади аголосили компромісові українсько-польські аюти ампліація: Віла, Довманка, Кутівні, Романівка, Шлахтинні. Ціаю тільки, як айдуть на тому компромісі...

Дай профори в Кіалові. Дня 29. 1. ц. р. відбудось заходом читальні „Прогресу“ в Кіалові традиційне сано профори для жопатех громади. По посвященні профори о. парох С. Іванчук привітав гостей, сказав про аажіння такого гарного аажаня як спільної профори і побажав своїм парохіаам та гостям християн-

ської, надіспадної любови. ажа в теперішніх часах українському народові дуже потрібна. По пих теплих і ширих словах о. парох поділился а присутнім профором. Підчас вечері відіграно пєсу „Материна Сьоминка“, яку підготувала н. Наталія Заринька, друаа міспового дікара. При аакінченні вечері, що відбудлась а дуже гарному та веселому пастроу, аабрала слово п. Наталія Заринька, як голова чит. „Прогресу“. Паді Заринька на сьомім аступі прилюдно подякувала нашим крапан в Америці і Канаді, що найбільше жертвували на читальний дім у Кіалові і причинилися до того, що сьомітні праці в Кіалові аажілися. Потім дякувала всім гостям за численну участь і аажива ари-сутнім, що як так дальше будемо у агоді і любові аніти та працювати, то наповно аажімо пілі, до акої пригнєммо. Після вечері гості аавилися при музичі. Тиждень пілі цього заходом кружка Р. Ш. відбудась спільна профора для молоді. Слід ааживити, що і та іній другій профорі, як на попередній салі була битком набита. По посвященні профори о. парох С. Іванчук, як голова Рільної Школи, повітав усіх присутніх та ааживуєся до молоді як батько до своїх дітей в родині, і ширими словами подав їм аказівки, акими вони мають бути в житті та аакінчити словами і Франка: „Кожний думай, що на тобі міліонів атан аотить і за долю міліонів мусиш дати ти аавіт“. Потім козодь поділился профорою і позачав спільна вечера. Підчас вечері аабрав слово один з аюців Р. Ш. А. Володимир Мрилод в імені всієї української молоді в Кіалові, аажив аажінність голови Рільної Школи о. Симеона Іванчукові за його праці над молоддю та пілі многіаітти. По вечері відбудлась аабла з танцями.

Спорт.

ФІНАЛИ ГАНІВКОВИХ МИСТЕЦТВ ПОЛЬЩІ.

У п'ятницю 3. ц. м. аакінчилися в Катовицях філалійні амаганія за мистецтво Польщі. Останні три стрічі дали такі вислди: Домб-Варшавська 4:0 (1:0, 1:0, 2:0). Цей перемогою аобув Домб цьогорічне мистецтво Польщі в аакінчі. Мистецтво Домбу було до доажі міри несподіванкою, бо всі сподівалися, що перемогом айдє, як кожного року Краковія. Домб аобув мистецтво ааслуаю.

Чорні — Краковія 3:1 (1:0, 0:1, 2:0). Темь своєрідна несподіванка, бо по катастрофальній програній Чорних із Варшавською, ніто не міг сподіватися їх переконливої перемоги над мнужорішим мистцем Краковією.

У вислді цих амагань мистецтво аобув Домб, аїчемистецтво Варшавська (темь несподіванка). Аакінкову лігу покінче ЛКС.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ ХУСТ.

В неділю 26. м. м. відбудсь в Хусті аагалійні абори репрезентативного спортового товариства Карпатської України СК. Руси, на яких вибрано нову управу товариства та змінено аазву. Зборами проводив д-р Попович, аажий аапропонував зборам надати товєсне то-ловство т-ва преідерові о. д-рові А. Володимирові, міністрові Ревасі та керемничеві міністерства шкільництва А. Штефанові. Цей аносот прийняли збори бурхливими аплесами. Головою т-ва аотав аачальний міністерства адораві а тіловиховання д-р Микола Долиняй, його ааступником директор поліції Юрій Вілей. Іншими членами аиділу атали: А. Азаршин, д-р Попович, професор Самійлович, д-р В. Комаринський, П. Паауханч і професор Попович. Провідниками футбольної секції атали В. Федик і Я. Філик, ситківської секції П. Калабіна, аевозатлетичні професор О. Набєсник, піан-попгової Ю. Філик, ручного меча і Буховський.

Нові аиділові оточливого клубу Карпатської України — це аагаліне аідомі аід давня спортова діля Карпатської України і вони дають пошу аапоручу аа-найгарного розвитку репрезентативного товариства Карпатської України.

Багато уваги присвятали збори справі аажін аазви. Із аажітьох проактів вибрано проакт ред. Федика і хустський клуб дістає аазву „Український Спортовий Клуб Хуст“ у скороченні УСХ Хуст. Репрезентативної карпатської України спорту баажимо аажіть крапних успіхів на новому шляху своєї діяльності.

ПОЧАТОК ФУТБОЛЬНОГО СЕЗОНУ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

УСК Хуст почав уже перші аесамі тренінги на грині і ааолованні п. м. почне аажіаааахнім виступом офіційний футбольний сезон. Правильно спортовне життя почнеться не тільки в Хусті, але ажілю з аажітьким планом тіловиховного Союзу в цілому крау. На початок аажін аажіаааахнім повний спортовний сезон у пілі Карпатської України.

Нові книжки й журнали

ЖУРНАЛИ.

PRZEGLĄD SPOŁECZNY. Сзаопіамо роівієсоне аагадженіом пражу аполечної і опієкі над аалечієм. Rok XIII. Nr. 1—2. Styżecz—July 1939. Lwów.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Nr. 66. Grudzień 1938. Warszawa.

користування ще один польський „Дом Академіки ім. маршала Сьміглого Ридла“. — В Ключеві Великих, повіт Коломия, відбулось посвячення і відкриття „Відпочинкового Дому“ польських учителів.

— **Арештування функціонерів збірної громади.** Поліційні органи затримали і відставили — як подають урядово — до судового арешту в Залішках Гаврила Безпалка, Михайла Жукевича, Льва Якубішина та Івана Янишина, всіх функціонерів збірної громади в Утринівцях, зашкідливого повіту, за зловживання, доконувані від низки років при стягнанні податків. Притримані забирали частину цих податків для себе. Сума вкрадених грошей, яку досі устійни-ла, становить 3.816 зол.

— **Підпалили стирти.** Вчора невідомі справці підпалили 3 стирти збіжжя на шкоду власника майна Карла Войцеховського в Лісниках, пов. Бережани. Збіжжя було зложено поза обсягом філіварку.

— **Напад на шляху.** Дня 1. ц. м. якісь 3 бандити напали на шляху в Яблоніві, перемішлянського повіту, на фірманку, в якій їхали вчителі Ядвіга Штайніна, Марія Колодзяк і Теладимир Остапович, усі з Яблонова, домагуючись видачі грошей. Наслідком влярму нападення грабінники втікали, вирвавши перед тим Марії Колодзяк торбинку і зарукавок.

— **Касовий вліт до гімназії в Стрию.** Вночі 2. ц. м. невідомі злочинці влізли через незамкнене вікно до канцелярії П. гімназії у Стрию, де розбили огнестрелу касу, забрали з неї готівку 40 золотих, радіо та валізковий телефон вартості 115 зол. Цієї самої ночі мабуть ті самі злодії дістались до канцелярії приватної української жіночої гімназії, що є в тому самому будинку на папері. Тут зрабували готівкою коло 50 золотих. Слідча влада стежить за злочинцями.

— **Зневаження державної емблеми.** ПАТ повідомляє, що в Застіночку, тереховського повіту, хтось замазав державну емблему на почтовій скрині, вміщеній на домі „Товариства Школи Людовей“. Влада шукає енергійно справу чи справців.

— **Вбивство у Станиславівщині.** В часі, коли в хаті голови читальні „Просвіти“ в селі Добрилянах, станиславівського повіту, відбувалась нарада громади у справі самоврядних виборів, хтось стріляв через вікно та поцілів крісвою кулею учасника наради господаря Запхляка Василя. Важко раненого Запхляка перевезли до шпиталю у Станиславів, де він на другий день помер. Хто стріляв і з якою метою — це повинна прояснити поліція.

— **Профанація гробівця родини Волянських.** Якісь чорні духи дістались оноді до родинної гробівці графів Волянських у підземеллі римо-католицького костела в Ріпинцях, бучацького повіту, і перевернули в трунах покійників усе горілля, шукаючи мабуть золотого шаблі гр. Волянського, яку дав йому перед 40 роками папа.

— **В Чехії та Словаччині зростає антисемітизм.** Організації чеських інженерів і лікарів ухвалили на своїх зібраннях, щоб обмежити доступ жидів до їх фахів.

Зі судової салі.

ЗА ОБРАЗУ ПОЛЬСЬКОГО НАРОДУ.

В п'ятницю 3. ц. м. відбулась перед окружним судом д-ром Цибульським у Львові розправа проти о. Миколи Землянського, декана і пароха Яричева Старого. Прокуратура закидала йому, що він дня 28. травня м. р. в канцелярії міської управи в Яричеві перед присутніми там урядовими мав заявити на тему смерті ба. п. полк. Е. Коновальця: „Це зробили ви, він агітує за ваші гроші“.

О. декан Землянський заявив на розправі, що він сказав це шартром, маючи на увазі не польський наріч, тільки урядовців, з яким розмовляв і сформулював свій жарг у свідченнях, коли почув іронічні зауваги про полк. Коновальця.

Суд засудив о. Миколу Землянського на два місяці безоглядного арешту за образу польського народу. Обвинувачував віцепрокуратор Фелет, боронив м-р Кальба.

Оборона вносить відклики від цього засуду до апеляційного суду.

ЗА ПРОМОВУ НА СВЯТІ ШЕВЧЕНКА.

Дня 2. березня ц. р. відбулась перед окружним судом у Золочеві розправа проти Василя Станіславського з Нестанин, радехівського повіту, обвинуваченого в тому, що в березні 1938 року вголосив реферат на Шевченківському святі, в якому „лаклякав мешканців го-кпг, неродности (слова) акту обвинувачення до підлітків полудиско-східних земель від Польщі“.

закінчуючи реферат словами: Борітеся — поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля святая!“

Суд відложив розправу для переведення дальших доказів.

Обвинуваченого боронив м-р Евген Оленицький.

† Посмертні згадки.

ВАСИЛЬ СОЧИНСЬКИЙ.

Дня 27. ц. р. вмер у Луцьку українець з Поділля, що виїхав у 1920 р. на еміграцію з урядом УНР, Василь Сочинський. Опинившись на Волині, небіжчик дістав посаду в Рільному Банку, яку займав до останніх хвилин життя. Не беручи участі в політичному житті, В. Сочинський не переставав по старій звичці з Поділля цікавитись українськими культурними справами, зокрема й особливо — видавничими.

Цей заходами небіжчика В. Сочинського вийшла у Львові в 1921 р. з друкарні Наук. Т-ва ім. Шевченка перша друкована на цих наших землях евангелія українською мовою (під фірмою Видавництва „Поділля“, ч. 7). Цікавлячись церковними виданнями українською мовою, небіжчик брав участь у працях місцевої перекладової комісії. Він же був першим ініціатором Видавничого Т-ва в Луцьку ім. князя Константина Острозького; книжку цього видавництва, присвячену діяльності його патрона, недавно сконфіскували, про що „Діло“ подавало в новинках.

Похорон Василя Сочинського відбувся в Луцьку дня 1. березня. За труною небіжчика ми бачили майже всю луцьку українську інтелігенцію а перед труною — учнів української гімназії і численні вінки, прикрашені жовто-блакитними стрічками. В. Й. ПІ В. О.

Допиес.

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина театру ім. Котляревського. У нашому місті гостив український театр ім. І. Котляревського і виставив такі пєси: „Маруся Богуславка“, „Гайвірний чоловік“, „Царина Грузія“, „Зоря над Почаєм“, „Кирка з Львовом“ і „Шаріка“. За шість днів побуту театру була постійно битком набитий. Усі вистави пройшли з великим успіхом. На першій виставі поставив артисти д-р Ю. Оленицький, представники драматичного гуртка „Сфінкс“ вручили театрові квіти. В тижні відбулась панатхда за ба. п. Веніала в катедрі, яку правило 5 священників під звуки муж. хору „Душка“. Про гру артистів, стрій і декорації театру ім. І. Котляревського прихильники говорять в суперлативах. Згадувати одного, того чи іншого, було б кривдою для цілої трупи. Блавацький змонтував знамениту піліот і таку прекрасну машину, що дошукувались там чогось слобого — не легка справа. Уявляємо собі, як виглядали б вистави театру, коли б Блавацький не потребував рахуватися з малою оспекою та зі скромними фінансовими засобами. Стрій у кожній виставі прекрасні, декорації коти Бороника захоплювали. — З приводу останніх вистав театру ім. Котляревського треба зробити декілька зауваг під адресою господарів селі „Сокола“. Галдемо, що для добра самого „Сокола“ хочемо треба зняти стончі білети на долни. Щоб не було загрозиного нитову, краще доставити візла радіо сидячих місць. Треба позакласати вентилятори, бо відчинювання вікон підняв ашії на оспіи опричинює, що до салі відрається величний гамір. Адміністрація мусить подбати, щоб кірсла не рипіли так болюче, що воно аж під серцем ріже. На те асе „Сокола“ мусить знайти фонди: знайшлися гроші на будову салі, мусить знайти і на її поліпшення.

Б. Л.

ВАЖИ ДЯ ПАМ'Я Воїни на плаццкостюки суєні і шовки, дешемо і добре купим у фірмі **РОЖА БОТВІН** в новодікртїм льокалі ул. Ботмів 9.

ТЕРНОПІЛЬ.

В 125-ті роковини уродин Шевченка. Дня 12. березня ц. р. відбудється в Тернополі автоном уоїх місцевих устанюв репрезентативний концерт у 125-ті роковини уродин Шевченка.

Вне по виборах... Не зважаючи на заклик з центру і Поев Комітету в Тернополі в справі самостійних виборчих лист отей громади оголошили компромісові українсько-польські імена кандидатів: Віза, Довжак, Кутівні, Романіка, Шанатинні. Цікаво тільки, як найдуть на тому компромісі.

Дві професори в Нізлові. Дня 29. 1. ц. р. відбулось заходом читальні „Просвіти“ в Нізлові традиційне сальо професорів для домотих громадян. По показанні професора о. павла С. Іванчука привітали гостей, сегоді про життям такого гарного ашача як сальоні професора і побачая своїм паронам та гостям дшотім.

сьмої, національної любові, яка в теперішніх часах українському народові дуже потрібна. По цих теплих і штрих аловах о. парот подізнався з привітними професором. Підчас вечері відіграно пєсу „Материна Слозінка“, яку підготувала п. Наталія Заринька, дружина місцевого лікаря. При закінченні вечері, що відбулась в дуже гарному та веселому настрою, вибрала слово п. Наталія Заринька, як голова чит. „Просвіти“. Пані Заринька на семім вступі привітно подякувала нашим краляам в Америкі і Канаді, що найбільше жертвували на читальний дім у Нізлові і притичилися до того, що освітні праці в Нізлові оживилися. Потім дякувала всім гостям за численну участь і заваила присутнім, що як так дальше будемо у агоді і любові жити та працювати, що напевно оспінемо ціл, до якої прямуємо. Після вечері гості балялися при музичі. Тиждень після цього заходом кружка Р. Ш. відбулась спільна професора для молоді. Сальо зазначити, що і на пів другій професорі, як на попередній сальо була битком набита. По посвяченні професора о. парот С. Іванчука, як голова Рільної Школи, повитав усіх присутніх та звернувся до молоді як батько до своїх дітей в годині, і ширими словами подяк їм вислівив, якими вони мають бути в житті та закінчив словами І. Франка: „Кожний думай, що на тобі міліонів стає стоїть і за долю міліонів мусиш дати ти одні“. Потім молоді поділялась професором і почалась спільна вечеря. Підчас вечері забрав слово один з членів Р. Ш., А. Володимир Мриглад в імені всієї української молоді в Нізлові, вишав ашчотіть голові Рільної Школи о. Симеоні Іванчукові за його працю над молодзю та аше многолітні. По вечері відбулась абаля з танцями.

Спорт.

ФІНАЛИ ГАНІВНОВИХ МИСТЕЦТВ ПОЛЬЩІ.

У п'ятницю 3. ц. м. закінчилися в Катовицях фінали амагання за мистецтво Польщі. Останні три стрічі дали такі висліди: Домб-Варшавська 4:0 (1:0, 1:0, 2:0). Цією перемогою адобу Домб пьогоріше мистецтво Польщі в галиці. Мистецтво Домбу було до дежой міри несподіванкою, бо всі сподівались, що переможцем вийде, як кожного року Краковія. Домб адобу мистецтво заслужено.

Чорні — Краковія 3:1 (1:0, 0:1, 2:0). Тех саорічна несподіванка, бо по катастрофальній програмі Чорних із Варшавською, ніхто не міг сподіватися їх перемогливої перемоги над минулорічним мистцем Краковією.

У висліді цих амагань мистецтво адобу Домб, відоме в Варшаві (теж несподіванка), галицькову лігу покінче ЛКС.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ ХУСТ.

В неділю 26. м. відбулась в Хусті загальні збори репрезентативного спортивного товариства Карпатської України СК Русь, на яких вибрано нову управу товариства та змінив наву. Зборами проводив д-р Попович, який запропонував Зборам надати почетне гозовство т-ла премєрсаі о. д-рові А. Володимирі, міністрові Реваасі та кермичеві міністерства шальництва А. Штефанові. Цей аспект прийняли Збори бурхливими оплесками. Головою т-ла став начальник міністерства адоверса і тіловитовання д-р Микола Долиная, його ашотиником директор поліції Юрій Бізюк. Іашими членами виділу стали: А. Лавринька, д-р Попович, професор Самійлович, д-р В. Комаринський, П. Паауханіт і професор Попович. Провідниками футбольної секції стали В. Федя і П. Філа, ситіаькової секції П. Калібіна, легкоатлетички професор О. Небесний, пінг-понтовий Ю. Філа, ручного меча і Букочевський.

Нові ашдівлі столичного адобу Карпатської України — це асальше відомі від давня спортивні дієді Карпатської України і вони дають повну ашотуку а найкращого розвитку репрезентативного товариства Карпатської України.

Багато уваги присвятив Збори справі зміни амені, із багатьох проєктів вибрано проєкт ред. Феласа і хустський клуб дістає наву „Український Спортивний Клуб Хуст“ у скоротені УСХ Хуст. Репрезентативної кармитоукраїнського спорту хустом ашай-аших успіхів на новому шляху своєї діяльності.

ПОЧАТОК ФУТБОЛЬНОГО СЕЗОНУ В КАРПАТСЬКІЙ УНАРНІ.

УСК Хуст почав уже перші асальні тренінги на грині і ашотенні ц. м. почне ашотним ашотом офіційний футбольний сезон. Правильне спортивне життя почеться не тільки в Хусті, але ашоту з ашотним планом Тіаькованого Союзу в цілому краю. На початок шити ашотидать повний спортивний сезон у цілій Карпатській УнаРНі.

Нові книжки й журнали

ЖУРНАЛИ.

PRZEGŁAD SPOŁECZNY. Сазорісно потівісое загаленіє праці ашотечної і опієі над дзекієм. Rok XIII. Nr. 1—2. Styczeń—luty 1939. Lwów.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Nr. 66. Grudzień 1938. Warszawa.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

Шкіряні каганці

і ремінці для пояс у найліпшій гатунку, лямки, гарати, продаж

РОБІТНЯ І СКЛАД ГУРТОВОЇ ПРОДАЖІ
Н. Барер, Львів, Сикстуська 2.
а. 448 2-7

Театри.

Великий Театр.
Понеділок 6. III. год. 8 веч. „Хатроші в козацях“.
Вівторок 7. III. год. 7.30 веч. „Не бійтеся ні злоб“.
Середа 8. III. год. 7.30 веч. „Дань без трішки“.

Театр Рівнободності.
Понеділок 6. вівторок 7. і середа 8. III. в год. 7.30 веч. „Хтось із нас зодолав“ — анкетна театру „Варшавський Цирюк“.

Український Народний Театр ім. М. Садовського.
МУСТІ ВЕЛИКІ:
в III. Дав серцю волю.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).
ГОРОДОК:
в III. Хам.

В другій половині березня гратиме театр у Перемислі.

К І П А.

АМІР: „Екзотичні поля“ (Саша Гіри).

АПОЛЬО: „Королева леду“ (Моя Гіри).

АТЛАНТИК: „Героївська оточка“ та „Фіс“.

БАВКА: „Буревій“ та додатки.

БАЛТИК: „Погордишували“, „Маски збрала Виснопа“.

ВАНДА: „Досвітлюх з Півня“, „Пані Міністер гуляє“.

ГРАЖИНА: „Остання бригада“.

ЕВРОПА: „Пані і козачий“ Гейрі Купер.

КАСІНО: „Триох пригоди“.

КОРЕННИК: „Гірлянд“.

МАРГОСЕНЬКА: „Лист до матері“.

МЕТРО: „Пані Валентина“.

МІРАЖ: „Ладівська гробниця“.

МУЗ: „Паризька Сігнатура“.

НАГО: „У пухах розвідки“, „Віста до міста“.

ПАЛАС: „Суєс“ (Львора Ротт, Анна-Бела, Тирон Павер).

РАЙ: „Пісенька в Валентини“ з В. Півня.

РІАЛЬТО: „Присуд життя“.

РОКО: „Серце має належати до Тебе“ — Величезна Діагі.

СВІТ: „Ворона ескадра“, „Поверх неба“.

СВЯТОВІД: „Розадія“, „Проступник“.

СТИЛБЕ: „Конфлікт“ і ревія.

ТОН: „Шашнико святочило“, „Під маскою аполоніа“.

УТІХА: „Правда перемогла“ і ревія.

ХІМЕРА: „Освіт лис“ із Зарою Девідер.

ФОТОПЛЯСТИКОН:

(Марійський Майдан)
„Еспанія: Барселона, Валенсія, Кордова, Мадрид“.

Львівське радіо.

Понеділок 6. березня 1939.

7.00 Ранішній денник. 7.15 Музика з пл. 8.00 Для шкіл. 8.10 Добрий день, маломолодші: „Туруль короля царствуючої нощі“, мелодія, пісенька. 11.00 Для шкіл „Місто серед горбів“ слово-мук. ауд. 11.35 Валерія Я. Шварова, пл. 11.57 Сигнал. 12.05 Полуднева ауд. 13.00 Для студії і ревізії: „Лист кавказця до омика“, в класичній версії ірані бюро, го ауд. 13.30 „Модерн“ ауд. для гімназії. 14.00 Концерт балани. 14.45 Господарські вістки. 14.50 Бірка. 14.55 Програма на завтра. 15.00 Для молоді: „Грешний мій Захаровий червоний“. Н. Гавторова. 15.30 Орх. 16.00 Пополудневий денник. 16.05 Господарські вістки. 16.20 Нарк. хроніка: Історія. 16.35 Концерт солістів: Фортеніан Отавова, спіс Ст. Русовичіві товор. 17.15 Із гостиним у класичній ауд. 17.25 Оркестра міндалістіка. 17.50 Як виконувати візники. 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції. 18.05 Лявська народна музика: Казенна українська в університеті. 18.20 Актриса. 18.30 Легка музика за різними інструментами. пл. 18.45 Квітка і чашка шалого. 19.00 Волянка вальси. 19.30 Рок-концерт. орх. дует. 20.35 Веч. денник, метеоролог. вістки, спорт. програма на завтра. 21.00 Камер. концерт у м. Гіри: Півня, Форт. Фортеніан співак. Зігріда Сушко, пл. 19 програми „Дом-

Шевські майстри і челядники

Ваші турботи спаділися, бо появилася

повний курс шевського крою

на підставі якого кожний шевський майстер і челядник зможе суперничати з найкращим кравцем.

Підручник писаний так приступно, а рисунки такі ясні, що для шевців відпадає потреба курсів.

Підручник написав Яр. Булла при по-мочі ох. Студентів Брестя Дубина.
Ціна 10.— зол., з поштовою пересилкою 10.50 зол., за післяплатою 11.50 зол.
висилає В-во „БАТЬКІВЩИНА“, Львів Чарнецького ч. 8, I. 400 7-10

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНІВ!

найліпші

УВАГА! ЦІНИ СТИСЛО ФАБРИЧНІ

пл. „Давани“, 21.35 Поетичні новини. 21.55 Радіова гутірка з Лодзі. 22.05 Концерт, капела, мелосопр. форт. 23.00 Ост. вістки. 23.05 Закінчення програми.

Вівторок, 7. березня 1939.

7.00 Ранішній денник. 7.15 Музика з пл. 8.00 Для шкіл. 8.10 Орх. 8.50 Ранішні вістки. 11.00 Для шкіл: У вранні тисяча озер і білих нотів, слово-мук. ауд. для старших дітей. 11.15 Вальси з пл. 11.57 Сигнал. 12.05 Полуднева ауд. 14.00 Серед жінок: Модя, пісні, мелосопр. 14.30 „Тарас Шевченко“ літературний нарис в обробці С. Ковальчука, рецитациі Е. Леонори Сенік-Грещаківі. 14.55 Біжучі вістки з міста та провінції. 14.50 Бірка. 14.55 Програма на завтра. 15.00 Всюди є життя — і на лодях, гутірка для молоді. 15.15 Техн. сиринька. 15.30 Орх. 16.00 Пополудневий денник. 16.05 Господарські вістки. 16.20 Фіс-госп. актуаль. 16.30 Соната, скрипка, форт. 17.15 Дігасиский в Італії. 17.30 З пісень по браку. 18.00 Фейлетон Ст. Васильєвського. 18.15 Для села: Курчата ознодівки. Кооперативна хвилина. 18.30 Для робітників. 19.00 Розр. концерт: орх. сопр. кларнет, форт. 20.40 Веч. денник, метеоролог. вістки, спорт. програма на завтра. 21.00 Симф. концерт. 22.00 Атмосфер. прогулянки: Спирогресія різьби. 22.25 Віос. реєстрація Зігріда Сушко (Німеччина). 22.25 Інформ. ауд. 23.00 Останні вістки. 23.05 Закінчення програми.

Середа, 8. березня 1939.

7.00 Ранішній денник. 7.15 Музика з пл. 8.00 Для шкіл. 8.10 Добрий день, маломолодші: „Туруль короля царствуючої нощі“, мелодія, пісенька. 11.00 Для шкіл „Місто серед горбів“ слово-мук. ауд. 11.35 Валерія Я. Шварова, пл. 11.57 Сигнал. 12.05 Полуднева ауд. 14.00 Симфонічна музика з пл. 14.45 Господарські вістки. 14.50 Бірка. 14.55 Програма на завтра. 15.00 Нам концерт. ауд. для дітей. 15.30 Сальон. орх. 16.00 Пополудневий денник. 16.05 Експорт як чинник багатства народу. 16.15 Господарські вістки. 16.20 Для і шал. 16.35 Квартетомі мініатюри у лис. смичк. квартету. 16.58 Актриса. 17.00 Про плазмову господарку. 17.15 Мелодія Потутта, слово-мук. ауд. 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції. 18.05 „Карти та пісні Івана в Чорнобілу, ауд. для старших дітей і молоді. 18.30 Гутірка про мову. 18.40 Піснями ти прав. 19.00 Розр. концерт: орх. спіс, кларнет. 20.40 Веч. денник, метеоролог. вістки, спорт. програма на завтра. 21.00 Шопенівський концерт. 21.30 Пов. симфонічний етюд. 22.00 Спорт. 22.05 Розр. музика, орх. для фортеніан. 23.00 Ост. вістки. 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Понеділок 6. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові. ВЕРЛІН 12.00 Шубертів та Бетовеніві твори. 18.00 Розр. концерт. БРІКСЕЛІ ФР. 21.45 „Бронь Коріж“ ком. оп. Гавка. БУДАПЕШТ 12.10 Спіс, арфа. 18.30, 19.30 Пів. музика. 17.10 Італ. солісти. 22.00 Сальон. квінтет. ВІДЕНЬ 18.30 Нар. м-

БРИТВИ І АПАРАТИ до гоління можна дістати тільки в старій і фаховій перфумерії

С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2.

Коперника 15 а і Галицька 16
НАЙБІЛЬШИЙ вибір ножинок до гоління, кишеникових ножинок, ножинок, пильників, пенсеток та інш. сталевих виробів

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, 4. березня 1939.

1 кг. масла десерт. бланк без опак. 2.42
1 кг. масла буткового та олеа. 2.01 бланк
1 л. молока 17—18 коп.
1 кг. пш. 102.1—
Температурна підтримка на всі продукти

КУПО — ПРОДАЖ

ОКАЗІЯ, в привід родинного поділу продаж каменних дзвонів, будов, олівної будови, парижку, комфортабель. з городом, вільну від податків. — Вул. Гроховська. Довіда 9.000, ціна 112.000, повнота М. К. О. 45.000, вклад 67.000. — Відомість: Бюро Муніцип. Львів, Явська 72, тел. 244-17. 967 10-19

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

КРАВЧИНА шве по домаш. усе парфумерію. — Зголошених до Адмін. „Діло“ під „Дешеве“. 490 2-4

ШОФЕР з власним авто (лімузин) шукає посади. Вимоги дуже малі. Лист до Адміністрації „Діло“ під „Орх“. 501 2-3

ПІДПРИЄМСТВА

СПІЛЬНИКА до інтересу порцелянові і баншної бровки у Львові з вкладом 10.000 зол. (або на половину готівка, а половину гіпотеза) — шукаю. Спільник до Адміністрації „Діло“ під „Порцеляна“. 498 2-3

РІЖНІ

ВИКЛЮЧНА продаж Львів і фортеніан. лист суохокленні „Ойос“ — фортеніан М. Гамар і Сні — Львів, ул. Давидова ч. 3. — Тел. 271-14. 427 6-11

УНЕВАЖНЮЮ вшадену урядову де-титуляцію на призначення Володимира Рибницького, жінка професора Гіришів у Львові. 1-4

ОГОЛОШЕННЯ

Міська Управа в корол. стил. м. Львів. АВ. II/1—706/39.

У Львові, 3. березня 1939.

ОПОВІЩЕННЯ.

Міська Управа в корол. стил. м. Львів подіє до загального відома, що додатковий бюджет громади міста Львова на р. 1938/9, згідно з постановою ради пису § 51, уст. 3. Розпорядку Муніцип. Внутрішніх Справ з дня 6. грудня 1938 викладено в порозумінні з Міністерством Скарбу „про спорядження і устаткування бюджету комунальних соціал.“ (Діло Р. П. Ч. II. поз. 71 з 1938 р.) з муніцип. до перегляду з боку Вищої Муніцип. Управи, (фортеніан П. а. д. 267), впровадж. і тисня, а саме від 30. 4. березня до 10. березня 1939 р. муніцип. в соціальних від 9-ої до 13-ої.

Інтересованим платникам комунальних даних предлажується право перегляду у агаданім ревізії предлажується до у кового бюджету та вносити застереження в дальшій ревізії і тисня, а саме від 17-го березня 1939 р. виключно.

Президент міста

Д-р Станіслав Островський а. 1

506

В цьому місяці

відчислає звання крахмална фабрика „П А В“, Львів, Сикстуська 1. з усіх нормальних і постійних 15% опусту. Радимо скористати з вигоди і купувати Ваш бізнес зловити.

ФІРАННИ, НАПИ, НАНИДИН, мистри, мебелі, матеріали з замінами шоборі

Френкель і Лідер
Львів, Лесіонів 25 в павільйоні

500